

© 1971

OMNIBUS

1000 haastateltavaa 2 kertaa kuukaudessa

taloustutkimus oy

KULUTUSLUOTTOTUTKIMUS 2007

Kuluttajavirasto

Omnibus helmi 1 2007

Maaliskuu 2007

Tämä raportti on tarkoitettu yksinomaan toimeksiantajan käyttöön. Raporttia tai osia siitä ei saa edelleen toimittaa tai julkaista missään muodossa ilman tutkimuslaitoksen lupaa ja nimen mainitsemista.

Tuomas Lahti, Pauliina Aho
19.3.2007

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimuksella selvitettyt asiat	3
1.2	Tutkimuksen tiedonkeruu, kohderyhmä ja otos	3
1.3	Raportointi ja T-testi.....	3
2.	TIIVISTELMÄ.....	4
3.	KULUTUSLUOTTOIHIN LIITTYVÄ YLEINEN TIEDONTASO	6
3.1	Kulutusluottojen väliset erot.....	7
3.2	Mielikuvat tekijöistä jotka vaikuttavat todellisen vuosikoron määrään	8
3.3	Todellisen vuosikoron käyttötarkoitus.....	9
3.4	Maksuhäiriömerkintöjen tekeminen luottotietorekisteriin	10
3.5	Maksuhäiriömerkinnän merkitys ja vaikutus	12
4.	KULUTUSLUOTTOJEN OTTAMINEN.....	13
4.1	Viimeisimmäksi otetun kulutusluoton tärkein ominaisuus.....	13
4.2	Koron osuus luoton kuukausimaksuista	14
4.3	Suhtautuminen ennakkosäästämiseen.....	16
4.4	Luoton ehdot ja niihin tutustuminen	17
4.4.1	Tutustuiko luottoehtoihin ennen luoton ottamista	17
4.4.2	Kenen kanssa tutustui luoton ehtoihin.....	18
4.4.3	Mitä luottoehtoja luotonantaja tai hänen edustajansa kävi, kysyikö luotonottaja lisätietoja luotosta ja oliko tämä ymmärtänyt vastauksen	19
4.5	Luoton ehdot ja niihin tutustuminen	20
4.6	Tietolähteet viimeisintä luottoa otettaessa.....	22
4.7	Takaisinmaksukyvyyn arvioiminen luottoa otettaessa.....	24
5.	LAINALASKURIT	25
5.1	Lainalaskureiden ominaisuudet	26
6.	KULUTUSLUOTTOJEN YHDISTÄMINEN JA NIIDEN TARJOAMINEN	28
6.1	Kulutusluottojen yhdistäminen	28
6.2	Talouden kannalta paras tapa rahoittaa hankinnat.....	28
6.3	Kulutusluottojen tarjoaminen tilanteessa jossa sitä ei ole ennakolta harkinnut ottaa	30
6.3.1	Luoton tarjoamiseen liittyvät tuntemukset	32
7.	KULUTUSLUOTTOIHIN LIITTYVÄ TIETO, SEN SAAMINEN JA MAINONTA.....	33
7.1	Mistä asioista haluaisi tietoa jos olisi nyt ottamassa kulutusluottoa.....	33
7.2	Mistä lähteistä oli saanut ja mistä haluaisi saada tietoa kulutusluotoista	34
7.3	Kulutusluottojen mainonta ja markkinointi	36
8.	KULUTUSLUOTTOIHIN LIITTYVÄT ASENTEET	37
8.1	Kulutusluottoihin liittyvät riskit ja niistä puhuminen	37

8.2	Asenteet kulutusluottoa otettaessa.....	38
8.3	Tärkeimmät tekijät kulutusluoton valinnassa	39
8.4	Asennevääntämät	40

Liitteet:

Sarakeprosenttitaulukot

Tutkimuslomakkeet

Avointen vastausten poiminnat

1. JOHDANTO

Tämän tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy Kuluttajaviraston toimeksiannosta. Tiedonkeruu toteutettiin tammi-helmikuussa 2007.

1.1 Tutkimuksella selvitetty asiat

Tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten kulutusluottoihin liittyviä tiedontasoa ja asenteita: mistä suomalaiset saavat kulutusluottoihin liittyvää tietoa, ymmärtävätkö suomalaiset kulutusluottoihin liittyvän termistön, kuinka he suhtautuvat kulutusluottojen markkinointiin ja millä tavalla he ovat kulutusluottoja ottaneet.

Lisäksi selvitettiin sitä, kuinka monta luottoa vastaajilla keskimäärin on ja millä perusteella kulutusluotto valitaan kun se otetaan.

1.2 Tutkimuksen tiedonkeruu, kohderyhmä ja otos

Tutkimus toteutettiin henkilökohtaisina haastatteluina 26.1.-12.2.2007. Tutkimuslomake suunniteltiin Taloustutkimus Oy:n ja Kuluttajaviraston yhteistyönä.

Tutkimukseen haastateltiin 1005 15-79 -vuotiasta suomalaista Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Tutkimusotos muodostettiin kiintiöpöiminnalla ja lähtöpistemenetelmällä. Kiintiöinä olivat kohderyhmän valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, lääni- ja kuntatyypijakautuma.

Haastatteluja tehtiin 80 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 43 ja muita kuntia 37. Haastatteluja teki 54 Taloustutkimus Oy:n kouluttamaa tutkimushaastattelijaa, joille annettiin tutkimusta varten kirjalliset haastatteluohjeet. Haastattelijoiden työskentelyä valvottiin haastattelijakohtaisilla atk-taulukoinneilla sekä vastaajille tehdyillä pistokokeilla.

1.3 Raportointi ja T-testi

Tässä raportissa tutkimustulokset on esitetty päätulosten osalta kirjallisesti, graafisesti sekä atk-taulukoina. Taulukkotulostuksessa vastaajat on jaettu ryhmiin, joiden tulokset ovat tarkasteltavissa erikseen seuraavasti: **sukupuoli, ikä, työllisyystilanne, koulutus, ammatti, perheen elämäntilanne, talouden bruttotulot, asuinlääni, asuinpaikka, onko kulutusluottoa ja millä tavalla oli tutustunut luoton ehtoihin luottoa ottaessaan.**

Jos taustaryhmissä on alle 30 vastaajaa, ovat tulokset alhaisen vastaajamäärän johdosta ainoastaan suuntaa-antavia. Tutkimuksessa käytetty tutkimuslomake on raportin liitteenä.

Tutkimusaineisto on käsitelty Taloustutkimus Oy:ssä. Tulostuksessa on käytetty t-testiä, joka mittaa kunkin taustamuuttujan kohdalla, poikkeako luku jäännösryhmästä enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95 % luotettavuustasolla. Tähti (*) luvun vieressä osoittaa, että ero muihin vastaajiin verrattuna on merkitsevä.

2. TIIVISTELMÄ

Noin puolella haastatelluista on tällä hetkellä kulutusluottoa. Yleisin kulutusluoton muoto oli luotollinen kortti, joka oli kolmasosalla haastatelluista. Pankin asuntolainaa oli vajaalla kolmasosalla haastatelluista. Mikäli vastaajalla oli haastatteluhetkellä kulutusluottoa, oli niitä yleensä vain yksi. Hieman alle viidesosalla oli useampi kuin yksi kulutusluotto.

Vastaajien mielestä kulutusluottojen tärkein toisistaan erottava tekijä on luoton korko. Tätä mieltä oli kaksi kolmasosaa haastatelluista. Seuraavaksi tärkein tekijä oli luoton takaisinmaksuaika. Reilu neljännes vastaajista taasen ei osannut nimetä kulutusluottojen välisiä eroja, ja kolmannes ei osannut kertoa, mitkä tekijät vaikuttavat todelliseen vuosikoron määrään. Kaksi viidesosaa puolestaan sanoi, että kertoi korko on todellista vuosikorkoa määrittävä tekijä. Vastaajista 60 prosenttia oli sitä mieltä, että todellista vuosikorkoa käytetään luottojen vertailuun ja sen hinnan hahmottamiseen. Kolmasosa vastaajista ei osannut sanoa todellisen vuosikoron käyttötarkoitusta.

Enemmistö (85 %) vastaajista kertoi tietävänsä mitä merkitystä on maksuhäiriömerkinnällä, ja mihin merkintä voi vaikuttaa: lähes kaikki (96 %) vastaajat ilmoittivat sen vaikuttavan luoton saamiseen. Sen sijaan mielipiteet siitä, milloin luotonantaja voi ilmoittaa maksuhäiriöstä, vaihteli kovasti. Kaksi suosituinta vastausta tätä kysyttäessä olivat *velan siirrettyä perintätoimistolle ja kun käräjäoikeus on tehnyt yksipuolisen tuomion*.

Kulutusluottoa ottaneet pitivät luoton tärkeimpänä ominaisuutena luoton maksuaikataulu, koron suuruutta ja luoton määrää. Luoton nostamiseen liittyviä kustannuksia ja lyhennysvapaita kuukausia arvosti sen sijaan harvat. Ennakkosäästämistä luoton vaihtoehtona oli harkinnut kaksi kolmasosaa luottoa ottaneista.

Kulutusluottoa ottaneista reilu puolet kertoi tietävänsä, kuinka suuri osuus kuukausimaksusta oli korkoa ja luoton lyhennystä. Parhaiten tästä olivat perillä ne, jotka olivat tutustuneet luoton ehtoihin. Luoton ehtoihin tutustui joko tarkoin tai silmäillen kahdeksan vastaajaa kymmenestä viimeisintä luottoa ottaessaan. Yleensä luottoehtoihin tutustuttiin joko pankin toimihenkilön kanssa (62 %) tai itsenäisesti (20 %). Vastaajat kertoivat, että luotonantajat ja heidän edustajansa kävivät heidän kanssaan yleensä läpi kuukausierän suuruuden ja luoton kokonaismäärän. Myös kokonaiskorosta ja tilinhoitomaksuista puhuttiin usein. Sen sijaan esimerkiksi pankin korkomarginaali ja erityisesti 2 % koronnousun vaikutus jäi vastaajien mielestä vähemmälle huomiolle. Kolmasosa niistä, joilla on luottoa tällä hetkellä, kertoi kysyneensä ja saaneensa lisätietoa luotosta luotonantajalta. Vain murto-osa jäi vaille lisätietoja vaikka oli niitä luotonantajalta kysynyt. Kahdeksan kymmenestä niistä, joilla on luottoa tällä hetkellä, oli tyytyväisiä luotonantajan antamaan tietoon luotosta. Kolme neljäsosaa piti luottoehtoja ymmärrettävinä ja luotonantajan panosta luottoehtojen selvittämisessä hyvänä. Luottoa ottaneista kaksi kolmasosaa kertoi, että oli arvioinut takaisinmaksukykyensä luottoa ottaessaan.

Kaikista tutkimukseen osallistuneista vain 13 prosenttia kertoi yhdistäneensä kulutusluottoja yhdeksi lainaksi. Oman taloudenpitonsa kannalta parhaana maksutapana pidettiin käteisellä maksamista.

Lainalaskureita kertoi käyttäneensä reilu neljäsosa kaikista vastaajista. Lainalaskureista suosituimpia olivat pankkien laskurit. Vastaajat pitivät lainalaskureita helppokäyttöisinä ja ne oli myös helppo löytää. Lainalaskureista saatavaan hyötyyn vastaajat kuitenkin suhtautuivat muita tekijöitä hieman nihkeämmin.

Puolet niistä vastaajista, joilla oli haastatteluhetkellä kulutusluottoa, sanoi saaneensa tietää viimeisimmästä lainastaan henkilökohtaisesti pankin tai luottolaitoksen toimihenkilöltä. Kaikista vastaajista kaksi kolmasosaa haluaisi saada erityisesti luoton korkoon liittyvää tietoa, mikäli olisi nyt ottamassa kulutusluottoa. Myös maksuajan pituus kiinnosti

monia. Pääasiallisesti tietolähteekseen kulutusluotoista puolet vastaajista ilmoitti television, mutta toisaalta televisiosta tietoa haluaisi saada vain viidesosa vastaajista. Sen sijaan puolet vastaajista toivoi saavansa tietoa kulutusluotoista henkilökohtaisesti pankista. Tällä hetkellä henkilökohtaista opastusta pankista sai hieman harvempi.

Kolmasosa vastaajista kertoi, että hänelle oli tarjottu kulutusluottoa tilanteessa, jossa hän ei sitä etukäteen ollut suunnitellut ottavansa. Niistä joille luottoa oli edellä kuvatulla tavalla tarjottu, joka kuudes kertoi, että luoton tarjoaminen vaikutti siihen minkä tuotteen osti. Yli puolet niistä joille luottoa oli yllättäen tarjottu, piti luoton tarjoamista hyvänä asiakaspalveluna. Vajaa kuudesosa puolestaan piti luoton tarjoamista yrityksenä myydä tuotte väkisin.

Suurin osa vastaajista piti selvänä, että kulutusluottoihin sisältyy riskejä: riskittömänä kulutusluoton ottamista piti vain joka kymmenes vastaaja. Kulutusluottojen riskeistä puhumista piti tarpeellisena yhdeksän kymmenestä vastaajasta, eikä tämän toiveen suhteen ollut eroa sillä, oliko vastaajalla kulutusluottoa vai ei.

Vastaajat pitivät kulutusluottojen markkinointia hieman liiallisena ja ärsyttävänä. Toisaalta pidettiin yhtä usein myös asiallisena ja tietoa antavana.

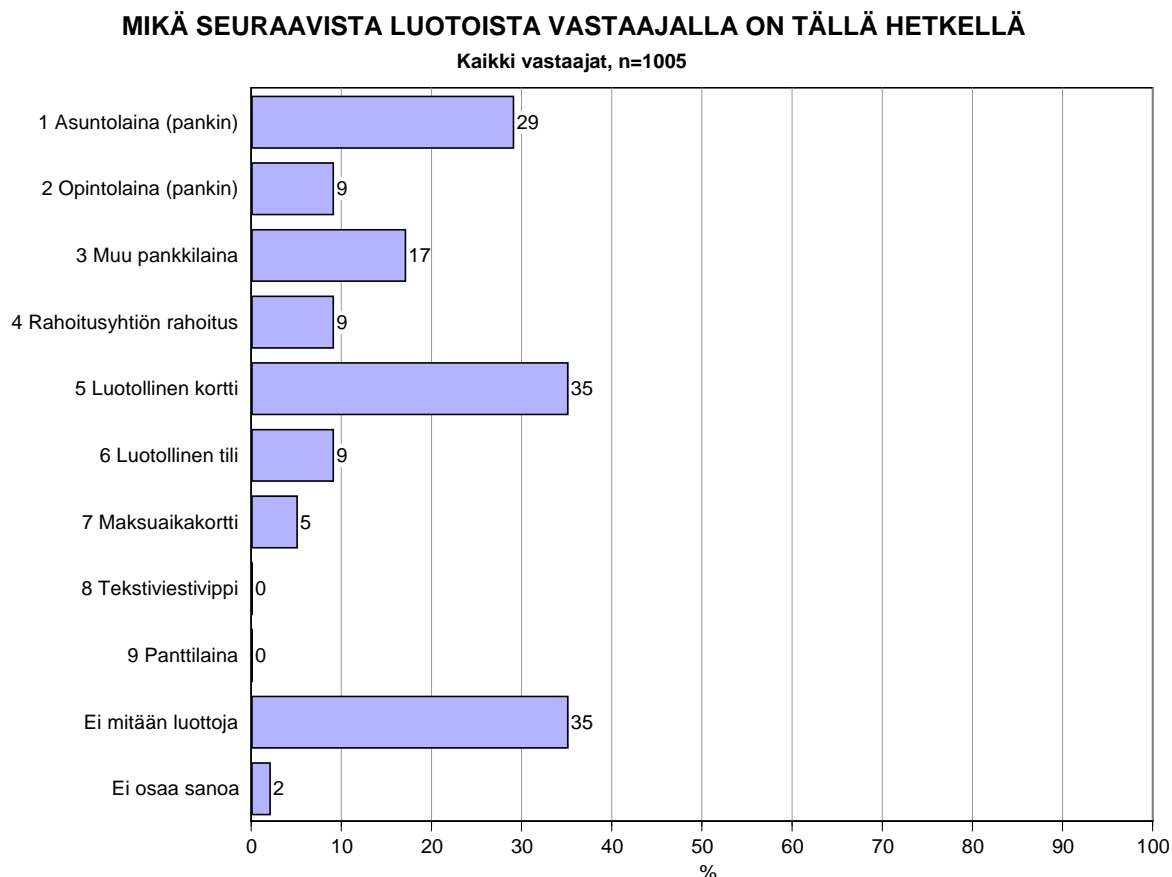
Puolet haastatelluista kertoi käyttävänsä yleensä tuttua luotonantajaa silloin, kun tarvitsee kulutusluottoa. Reilu neljännes vastaajista puolestaan sanoi vertailevansa luottoehdoja, vaikka hänellä olisikin käytössään esimerkiksi tutun luotonantajan luottokortti. Luotonantajan nopeus ei ollut ratkaiseva tekijä luotonantajaa valittaessa. Kulutusluoton valinnassa pidettiin tärkeimpinä tekijöinä alhaista korkoa ja todellista vuosikorkoa. Myös luotonantajan luotettavuus ja tunnettuus, sekä mahdollisuus maksaa luotto ennenaikaisesti takaisin vaikutti useimpien vastaajien valintoihin. Sen sijaan esimerkiksi paperien allekirjoittamisella luotonottamisen yhteydessä ei ollut suurta merkitystä vastaajille.

Vastaajat pitivät käteismaksua aina luoton ottamista parempana vaihtoehtona. Myös luottojen keskittäminen yhdelle luotonantajalle, sekä lainapäätöksen nopea saaminen sai vastaajien keskuudessa kannatusta. Sen sijaan luoton maksamista luotolla ei pidetty hyväksyttävänä.

3. VASTAAJIEN TILANNE KULUTUSLUOTTOJEN SUHTEEN

Tutkimuksen ensimmäisessä kysymyksessä suomalaisia pyydettiin nimeämään ne lainat ja luotot joita heillä tällä hetkellä on (kuva 1.). Vastausvaihtoehdot esitettiin vastauskortilla. Lisäksi vastaajia pyydettiin kertomaan kuinka monta kyseisen kaltaista luottoa tai lainaa hänellä on.

Kuva 1.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Kulutusluottoa oli puolella vastaajista: luottokortteja oli puolella 25-34-vuotiaista ja 59 % korkeasti koulutetuista. Rahoitusyhtiön rahoitus oli yleisin 25-34-vuotiaiden joukossa. Pankkilaina (muu kuin asunto tai opintolaina) oli yleisin niiden keskuudessa, jotka olivat tutustuneet tarkoin luottoehtoihin (37 %). Suosituin kulutusluoton muoto oli luotollinen kortti, joka oli reilulla kolmasosalla kaikista vastaajista (ks. taulukko alla).

KUIINKA MONTA KULUTUSLUOTTOA VASTAAJALLA ON

	1 kpl	2 kpl	3 kpl	4 kpl	5 kpl
Rahoitusyhtiön rahoitus (n=84)	85 %	14 %	1 %	-	-
Luotollinen kortti (n=352)	73 %	19 %	5 %	2 %	alle 1 %
Luotollinen tili (n=77)	82 %	7 %	8 %	1 %	-
Maksuaikakortti (n=57)	85 %	7 %	6 %	1 %	2 %

4. KULUTUSLUOTTOIHIN LIITTYVÄ YLEINEN TIEDONTASO

Suomalaisten kulutusluottoihin liittyvää tiedontasoa kartoitettiin kysymällä heiltä missä asioissa kulutusluotot eroavat toisistaan, mihin todellisen vuosikoron käsitettä käytetään sekä millä perusteella maksuhäiriömerkintä voidaan tehdä.

4.1 Kulutusluottojen väliset erot

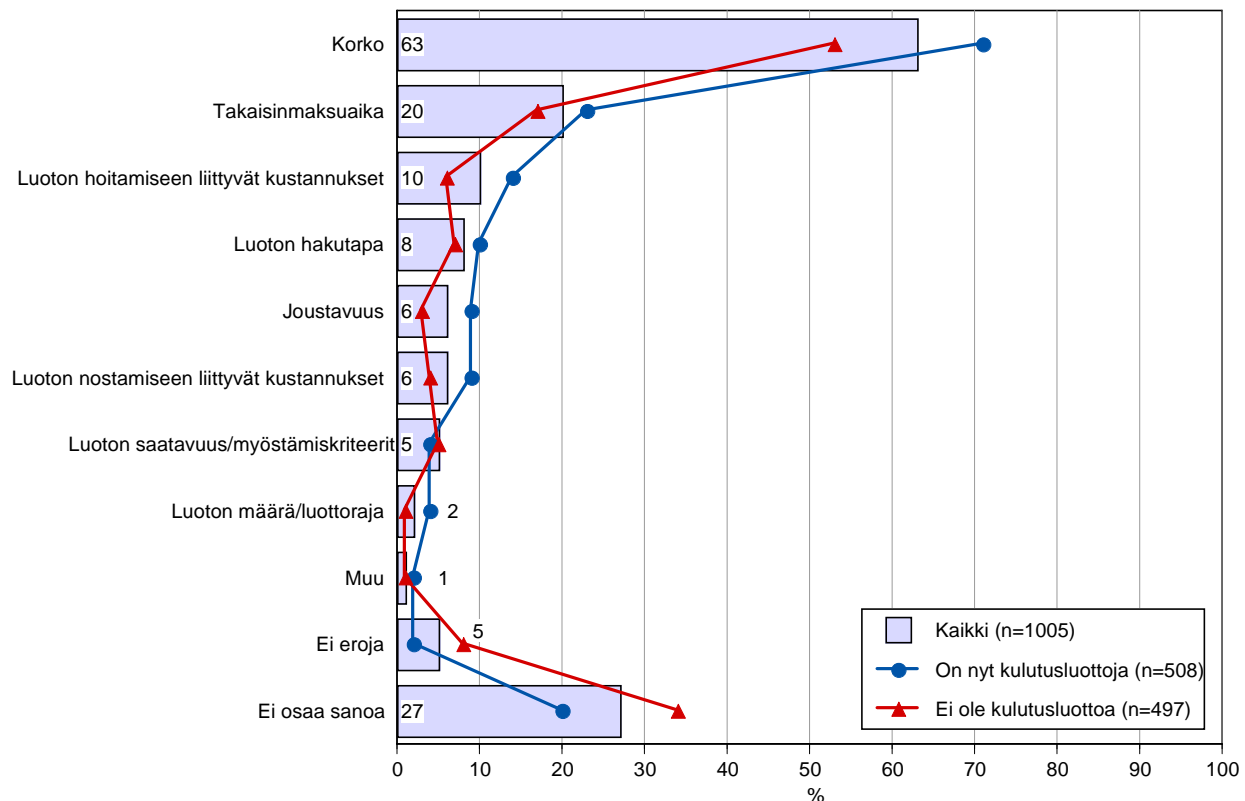
Kansalaisten käsityksiä kulutusluottojen eroista kysyttiin avoimella kysymyksellä *missä asioissa kulutusluotot mielestänne eroavat toisistaan*. Lähes kaksi kolmasosaa kaikista vastaajista ilmoitti keskeisimmäksi eroksi **luoton koron** (kuva 2.). Korkeakoulututkinnon suorittaneista korko-tekijän mainitsivat useammin 25-49 -vuotiaat, työelämässä olevat, hyvin koulutetut ja hyväpalkkaiset vastaajat. Esimerkiksi ammattikorke- tai korkeakoulututkinnon suorittaneista korko-tekijän mainitsi 80 prosenttia vastanneista. Näillä vastaajilla oli myös selvästi vähiten epätietoisuutta kulutusluottoihin liittyvistä asioista, sillä vastausta kysymykseen ei osannut antaa 10-20 prosenttia vastanneista. Kokonaistuloksissa vastausta ei osannut antaa 27 % vastaajista.

Kulutusluottojen väliset erot tunsivat heikoimmin nuorin sekä vanhin ikäryhmä: alle 25-vuotiaista lähes joka toinen **ei osannut kertoa** mitään kulutusluottojen välisistä eroista, yli 65-vuotiaiden ikäryhmässä joka kolmas ei osannut vastata kysymykseen. Alueellisesti heikoin tietämys kulutusluottojen eroista oli Pohjois-Suomessa (Oulun ja Lapin läänit), jossa yli 40 prosenttia ei osannut vastata kulutusluottojen eroja koskevaan kysymykseen. Itä-Suomessa sen vastaus osattiin antaa muuta valtakuntaa useammin, mutta vastaavasti kulutusluottojen välillä ei nähty eroja: peräti 15 prosenttia itäsuomalaisista oli sitä mieltä, että kulutusluotoissa ei ole eroja, kun taas muualla Suomessa asuvista 1-3 prosenttia ei nähnyt kulutusluottojen välillä eroja..

Kuva 2.

MISSÄ ASIOISSA KULUTUSLUOTOT EROAVAT TOISISTAAN

n=kaikki vastaajat

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

4.2 Mielikuvat tekijöistä jotka vaikuttavat todellisen vuosikoron määrään

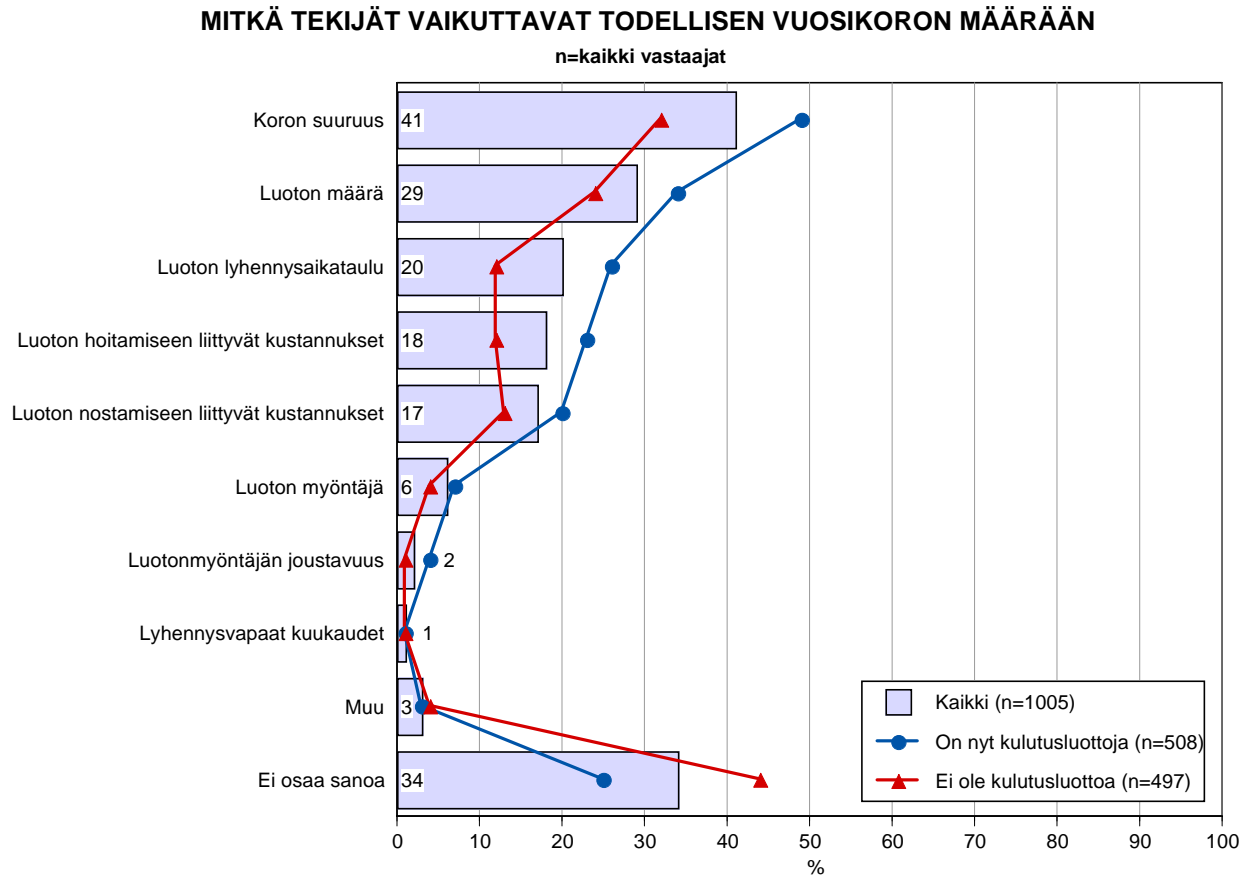
Todellisen vuosikoron määrään vaikuttavista tekijöistä kysyttiin avoimella kysymyksellä: *lainojen markkinoinnissa käytetään todellisen vuosikoron käsitettä. Mitkä tekijät vaikuttavat todellisen vuosikoron määrään?* (kuva 3.) 41 prosenttia vastanneista ilmoitti todellisen vuosikoron määräytyvän luoton **koron suuruuden** perusteella. Miehet (47 %) ilmoittivat tämän tekijän naisia (35 %) useammin. Ikäryhmittäin tarkasteltuna 25-34-vuotiaat ilmoittivat koron suuruuden (52 %) muita useammin. Heitä nuoremmista, 15-24-vuotiaista, koron suuruuden ilmoitti vain 24 %. Korkeasti koulutetuista luoton nimesi 60 %. Johtavassa asemassa olevat (80%) ja toimihenkilöt (70%) uskoivat koron suuruuden vaikuttavan todellisen vuosikoron määrään muita ammattiryhmiä useammin.

Vastanneista vajaa kolmasosa (29 %) ilmoitti **luoton määrän** vaikuttavan todellisen vuosikoron suuruuteen. 25-34-vuotiaista 42 % nimesi luoton määrän, mutta 65-79-vuotiaista vain viidesosa (18 %). Maanviljelijäväestö (36 %) ja toimihenkilöt (35 %) kertoivat luoton määrän vaikutuksesta muita useammin, mutta yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat (19 %) vastasivat näin muita harvemmin.

Kolmasosa vastanneista **ei osannut sanoa** yhtään todellisen vuosikoron määräytymiseen vaikuttavaa tekijää. Naiset (38 %) vastasivat näin miehiä (29 %) useammin. Epätietoisuus oli suurinta nuorten, 15-24-vuotiaiden keskuudessa, sillä heistä 54 % ei osannut eritellä todellisen vuosikoron tekijöitä. Samoin oli laita myös vanhimmassa ikäryh-

mässä. Vähiten ei osaa sanoa –vastauksia tuli 35-45-vuotialta (20 %) sekä korkeasti koulutetuilta (18 %).

Kuva 3.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

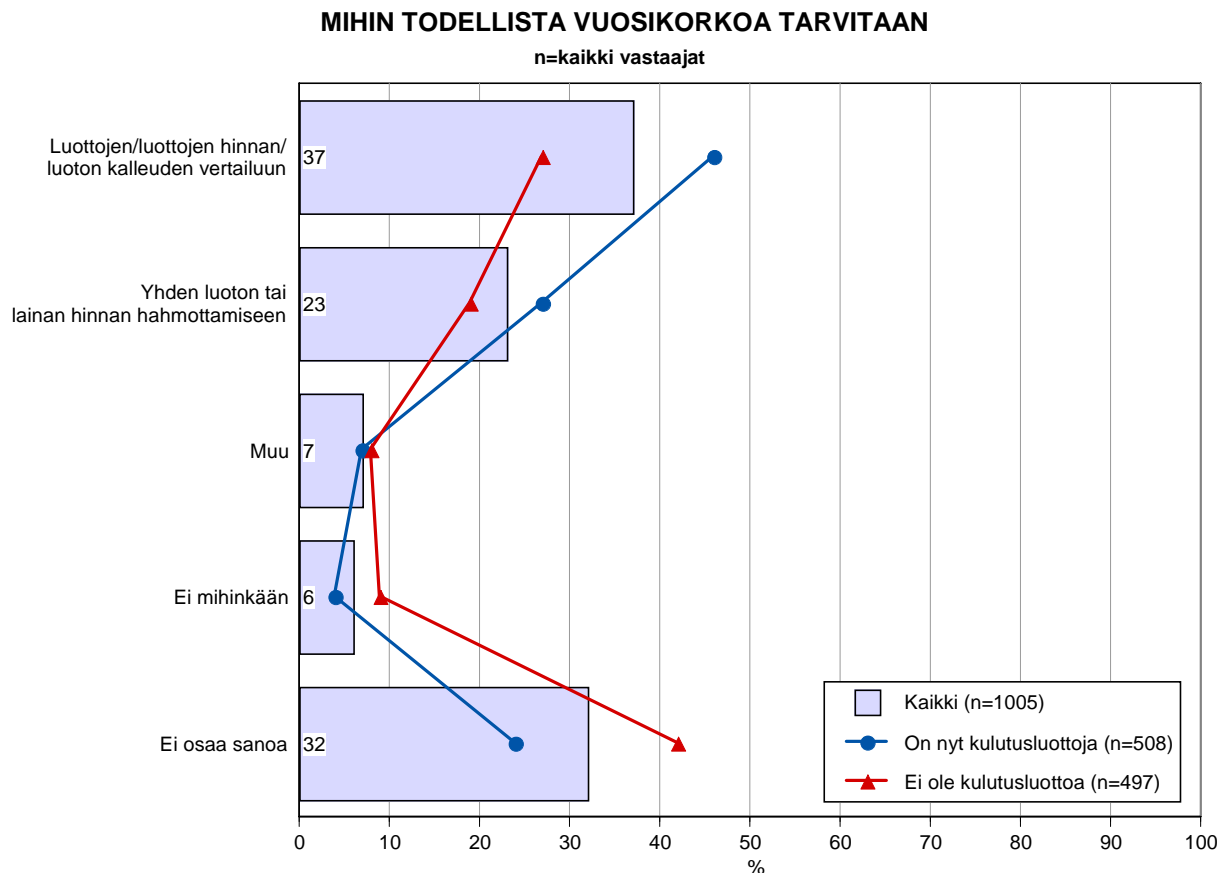
4.3 Todellisen vuosikoron käyttötarkoitus

Todellisen vuosikoron käyttötarkoitusta tiedusteltiin niin ikään avoimella kysymyksellä (kuva 4.). Yli kolmasosa (37 %) vastaajista kertoi todellisen vuosikoron liittyvän **luottojen hintojen vertailuun**. Tätä mieltä olivat muita useammin 25-34-vuotiaat (50 %) sekä korkeasti koulutetut (56 %), ne joilla on tällä hetkellä kulutusluottoa (46 %) sekä ne, jotka olivat silmäilleet luottoehdot (56 %). Luottoehtoihin tarkoin tutustuneista sen sijaan 45 % tiesi vuosikoron liittyvän luottojen vertailuun. Alueellisesti tarkasteltuna Oulun ja Lapin lääneissä asuvat arvioivat todellisen vuosikoron liittyvän lainojen vertailuun. Tätä mieltä oli 47 % Pohjois-Suomessa asuvista. Muissa lääneissä asuvien vastausten osuudet olivat kokonaistuloksen tuntumassa.

Noin neljäsosa (23 %) vastanneista liitti todellisen vuosikoron **yhden luoton tai lainan hinnan** hahmottamiseen. Korkeasti koulutetut (42 %) kertoivat selvästi muita useammin käyttävänsä vuosikorkoa luoton hinnan hahmottamiseen, samoin johtavassa asemassa olevat (55 %). Selvästi muita harvemmin tämän vastauksen antoivat 15-24-vuotiaat (17 %), 65-79-vuotiaat (13 %), sekä perus- tai keskikoulun käyneet (16 %).

Todellisen vuosikoron käyttötarkoitus oli kaiken kaikkiaan arvoitus monelle, sillä 32 % haastatelluista **ei osannut sanoa** sen käyttötarkoitusta. Vanhimman (43 %) ja nuorimman (53 %) ikäluokan, sekä vähän kouluttautuneiden (42 %) keskuudessa ei osaa sanoa -vastaukset saivat suurimman osuuden.

Kuva 4.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

4.4 Maksuhäiriömerkintöjen tekeminen luottotietorekisteriin

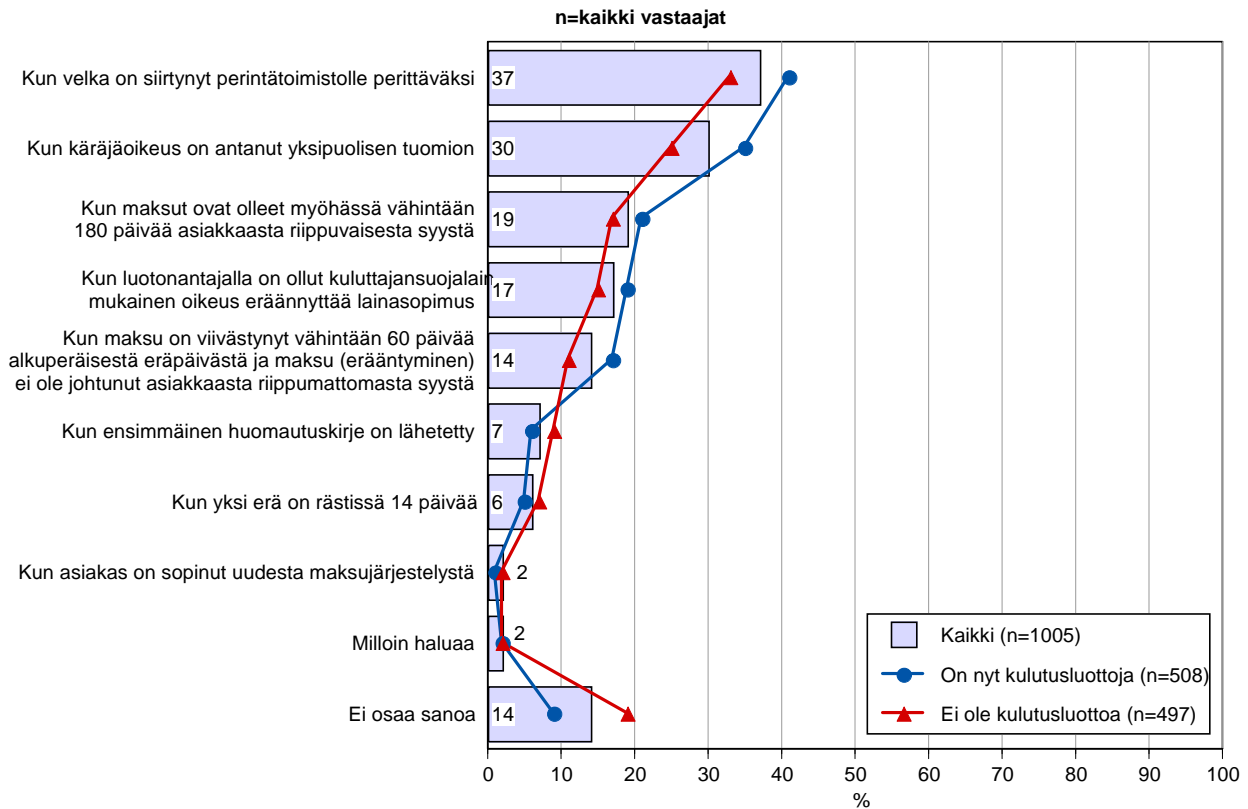
Maksuhäiriömerkintöihin liittyvää tiedontasoa selvitettiin esittämällä monivalintakysymys, jossa tiedusteltiin maksuhäiriömerkinnän perusteita. Vastausvaihtoehdot esitettiin kortilla. Yli kolmasosa (37 %) vastaajista ilmoitti, että maksuhäiriömerkintä tehdään, kun **velka on siirtynyt perintätoimiston perittäväksi** (kuva 5.). Näin vastasi muita useammin 25-34-vuotiaat (48 %) ja lomautettuna tai työttömänä olevat (57 %). Muita harvemmin tätä mieltä olivat 65-79-vuotiaat (27 %) sekä yksinäistalouksissa asuvat (29 %).

Toiseksi eniten vastauksia sai vaihtoehto **kun käräjäoikeus on antanut yksipuolisen tuomion**. Hieman alle joka kolmas (30 %) oli tätä mieltä. Selvästi muita useammin tämän vastauksen antoivat johtavassa asemassa olevat ja yrittäjät (60 %), sekä ne, jotka olivat vain silmälle luottoehdot (44 %). Myös työttömät ja lomautetut sekä ikäryhmään 25-49-vuotta kuuluvat olivat usein tätä mieltä. Edellä mainittujen vastausosuudet olivat 40 prosentin tuntumassa.

Kolmanneksi useimmin haastatellut mainitsivat tekijän **kun maksut ovat olleet myöhässä vähintään 180 päivää asiakkaasta riippuvaisesta syystä**. Tämän tekijän mainitsi 19 % kaikista vastaajista. Muita ryhmiä useammin tämän tekijän mainitsi työttömät ja lomautetut (26 %) sekä Länsi-Suomessa asuvat (25 %).

Kuva 5.

MILLOIN LUOTON MYÖNTÄJÄ VOI ILMOITTAA MAKSUHÄIRIÖMERKINNÄN SUOMEN ASIAKASTIEDON YLLÄPITÄMÄÄN LUOTTOTIETOREKISTERIIN

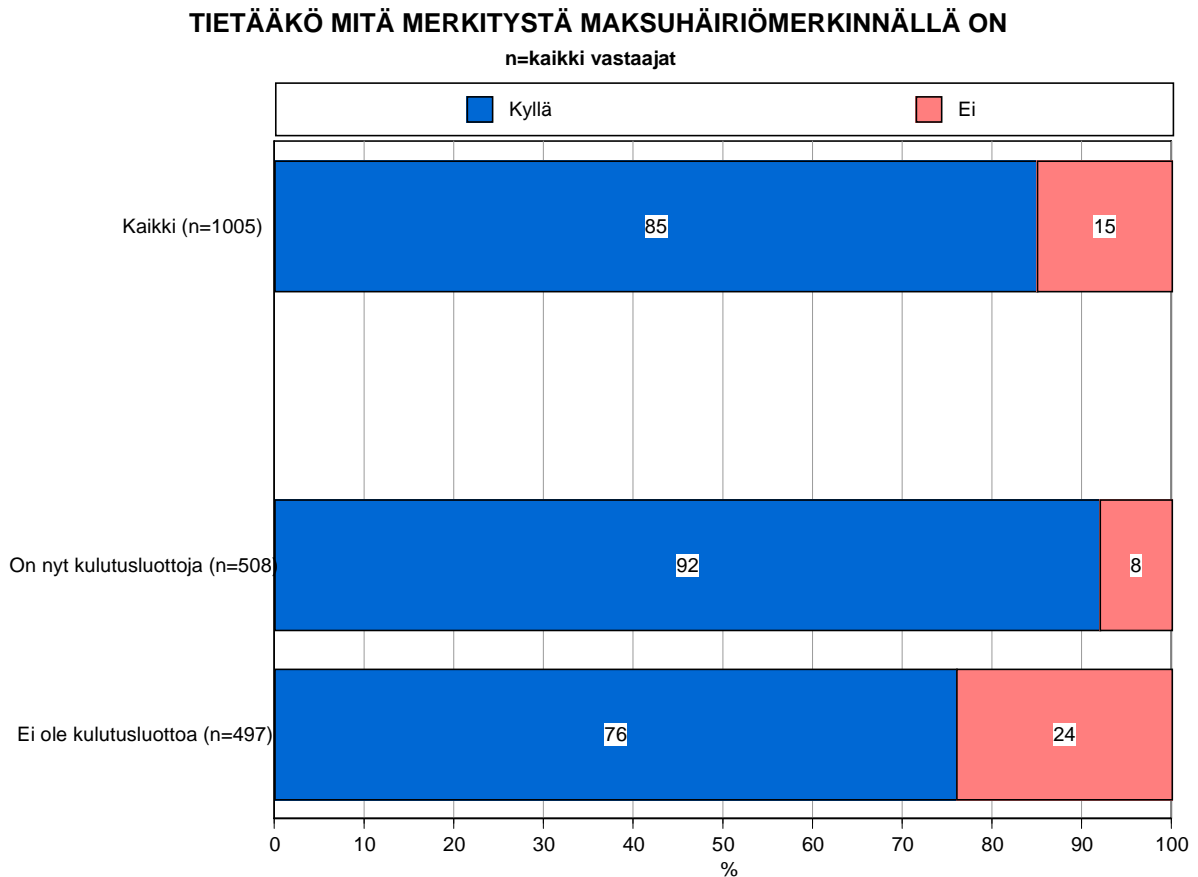

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

4.5 Maksuhäiriömerkinnän merkitys ja vaikutus

Kuva 6.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

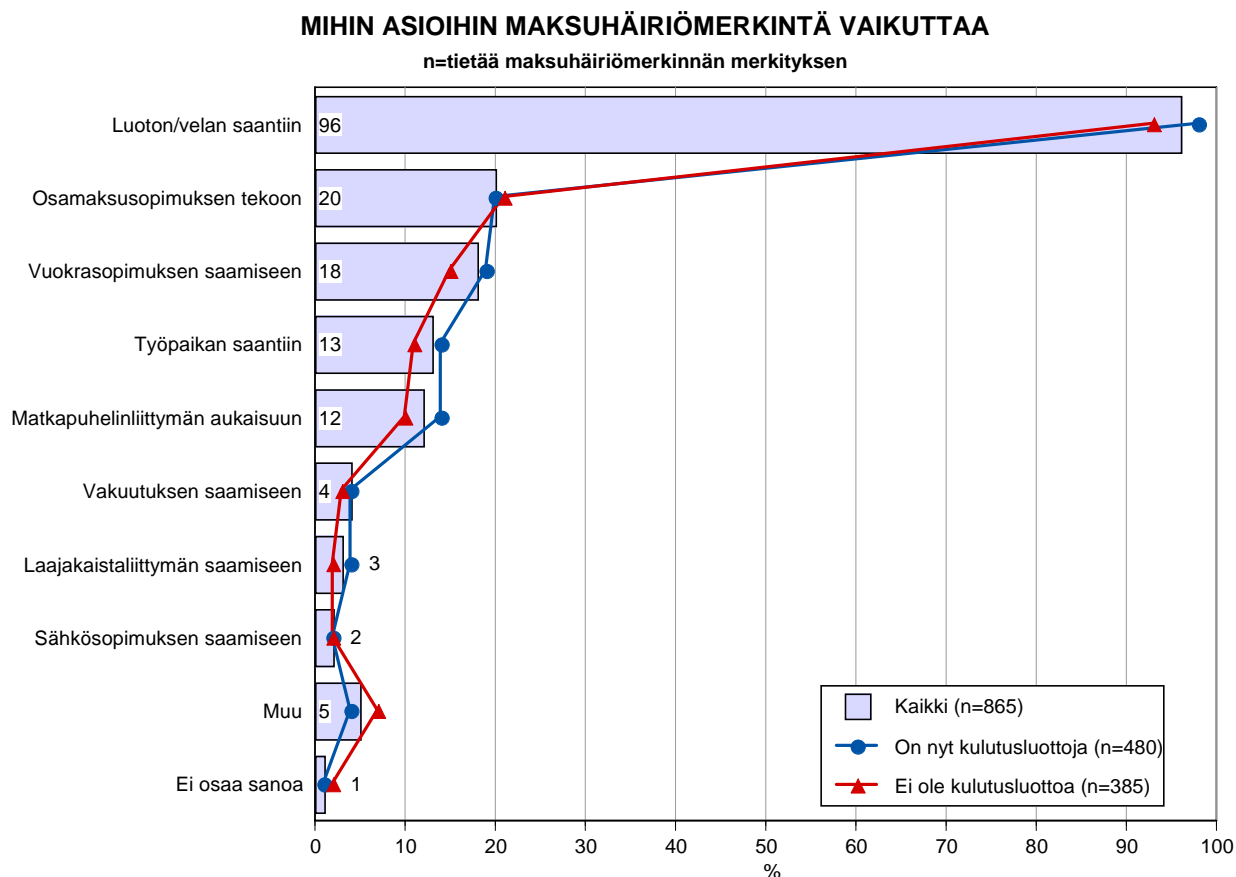
Valtaosa vastaajista (85 %) kertoi tietävänsä mitä merkitystä maksuhäiriömerkinnällä on (kuva 6.). Erityisesti 25-34-vuotiaat (96 %) ja itsenäiset yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat (99 %) olivat hyvin perillä merkinnän vaikutuksista. Heikoimmin maksuhäiriömerkinnän merkityksen tunsivat nuorin, alle 25-vuotiaiden ikäryhmä (67 %) ja pienituloisista talouksista haastatellut suomalaiset (69 %).

Seuraava kysymys, *mihin asioihin maksuhäiriömerkintä mielestänne vaikuttaa*, esitettiin vain niille, jotka ilmoittivat aikaisemmin tietävänsä mitä merkitystä maksuhäiriömerkinnällä on (kuva 7.). Kysymys esitettiin avoimena ja kukin vastaaja sai mainita useamman kuin yhden maksuhäiriömerkinnän vaikutuksen. Lähes kaikki (96 %) vastaajat ilmoittivat merkinnän vaikuttavan **luoton ja velan saamiseen**. Taustaryhmäkohtaisessa tarkastelussa ei tämän vastauksen kohdalla ollut käytännössä mitään eroja.

Viidesosa vastaajista mainitsi merkinnän vaikuttavan **osamaksusopimuksen tekemiseen**. Hieman muita useammin tätä mieltä oltiin talouksissa, joissa lapset ovat alle 7-vuotiaita (33 %) sekä Oulun- ja Lapin läänissä asuvien keskuudessa (31 %). Maksuhäiriömerkinnän ja osamaksusopimuksen tekemisen liittivät toisiinsa kaikkein harvimminkin toimihenkilöt (13 %) ja Etelä-Suomen läänissä asuvat (12 %).

Vuokrasopimuksen saamiseen maksuhäiriömerkinnän yhdisti 18 % vastaajista. Neljäsosa 25-34 vuotiaista ja korkeasti koulutetuista oli tätä mieltä. Lomautetut ja työttömät (13 %), yli 65-vuotiaat (13 %) sekä ne, jotka eivät olleet tutustuneet luottoehtoihin (10 %) sen sijaan näkivät harvemmin tämän yhteyden.

Kuva 7.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

5. KULUTUSLUOTTOJEN OTTAMINEN

Kulutusluottoa ottaneilta kysyttiin seuraavaksi millä perusteella he olivat valinneet viimeisimmän luottonsa, mistä he olivat saaneet siitä tietoa, olivatko he harkinneet muita vaihtoehtoja kulutusluotolle ja millä tavalla lainaehtoja oli käyty läpi luotonoton yhteydessä. Haastatelluista puolet kertoi omaavansa tällä hetkellä kulutusluottoa.

5.1 Viimeisimmäksi otetun kulutusluoton tärkein ominaisuus

Vastaajia pyydettiin nimeämään kolme viimeisimpänä ottamansa kulutusluoton tärkeintä ominaisuutta. Vastausvaihtoehdot esitettiin vastaajille haastattelijakortilla.

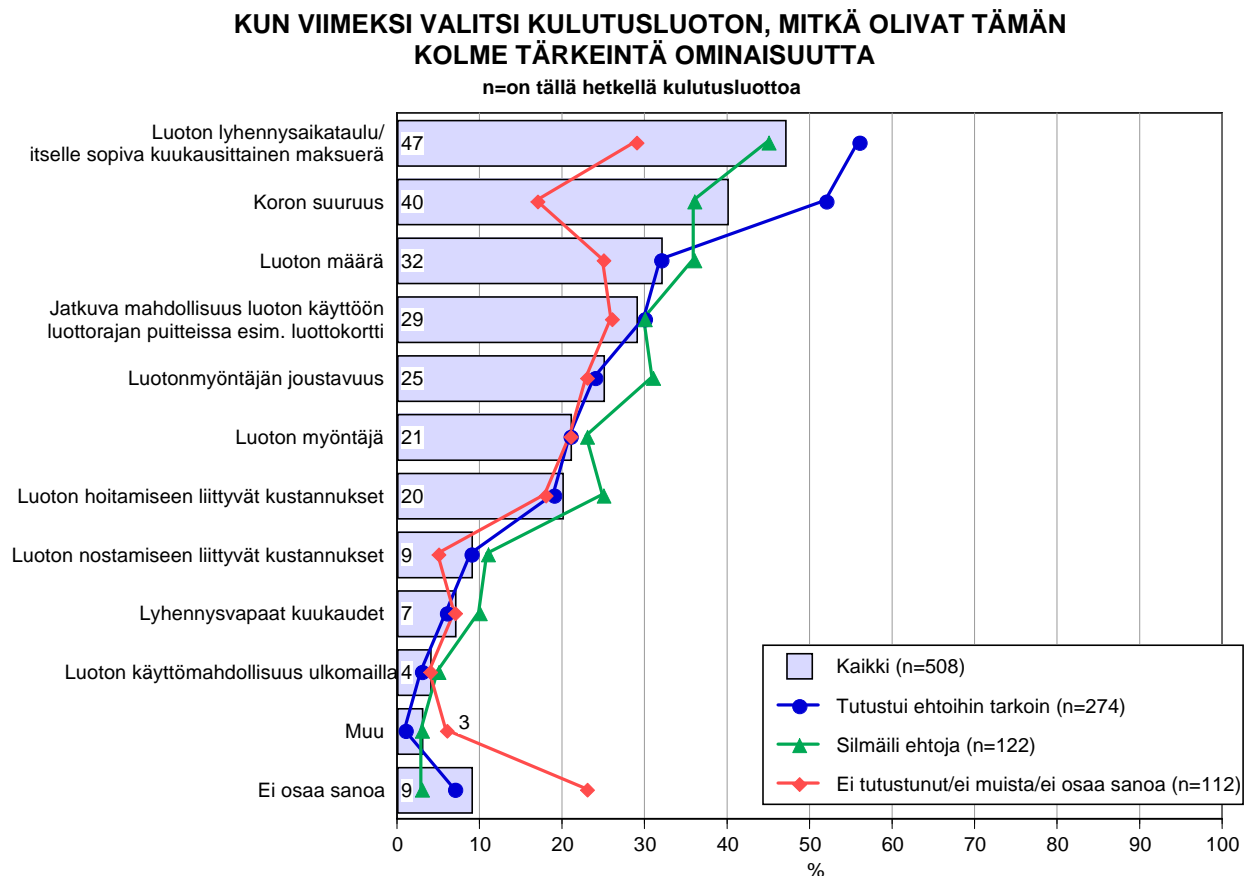
Lähes puolet (47 %) vastaajista nimesi viimeisimpänä ottamansa luoton tärkeäksi ominaisuudeksi luoton **lyhennysaikataulun ja sopivan kuukausittaisen maksuerän** (kuva 8.). Muita tärkeämmäksi tämän ominaisuuden kokivat työttömät ja lomautetut (70 %) ja maanviljelijäväestö (60 %). Myös luoton ehtoihin tarkoin tutustuneet (56 %) arvostivat tätä seikkaa. Kotirouville ja opiskelijoille (24 %) ja niille, jotka eivät olleet tutustuneet luottoehtoihin (29 %) tämä ominaisuus ei ollut yhtä tärkeä kuin muille.

Seuraavaksi eniten mainintoja sai **koron suuruus** (40 %). Tämä tekijä oli tärkeä työttömille ja lomautetuille (56 %), itsenäisille yrittäjille ja johtajille (63 %) sekä luottoehtoihin tarkoin tutustuneille (52 %). Vastaavasti luottoehtoja silmäilleille (17 %) ja yksinäistaloudessa asuville korolla ei ollut merkitystä.

Kolmanneksi tärkein tekijä oli **luoton määrä** (32 %), jonka nimesi yhdeksi tärkeimmistä tekijöistä lomautetut ja työttömät (51 %), 34-49-vuotiaat (44 %) ja korkeasti koulutetut (43 %).

Viimeisimmäksi otetun kulutusluoton tärkeimpiä ominaisuuksia eivät osanneet nimetä alle 24-vuotiaat (24 %), kotirouvat ja opiskelijat (25 %) sekä ne, jotka eivät olleet tutustuneet luottoehtoihin (23 %). Kuvassa on käytetty taustamuuttujana sitä, kuinka tarkkaan tutustui luottoehtoihin ennen luoton ottamista. Tarkemmin luottoehtoihin tutustumiseen liittyviä aiheita käsitellään luvussa 5.4.1.

Kuva 8.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

5.2 Koron osuus luoton kuukausimaksuista

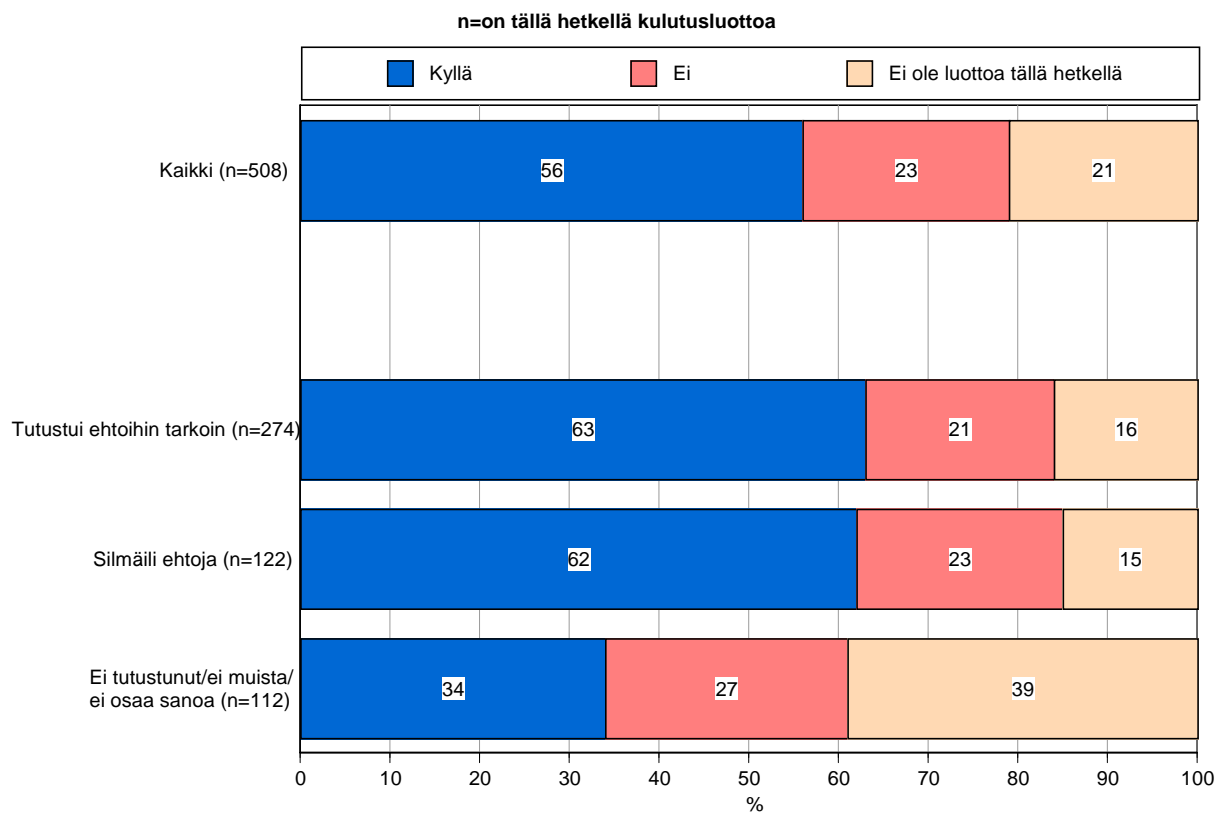
Seuraavaksi kulutusluottoa ottaneilta kysyttiin, tietävätkö nämä kuinka suuri osuus luoton/luottojen kuukausimaksuista on korkoa ja kuinka suuri osuus lyhennystä. Kysymys esitettiin vain niille, jotka valinneet kysymyslomakkeen ensimmäisessä kysymyksessä

jonkin kulutusluotoksi¹ määriteltävän rahoitusmuodon. Yli puolet (56 %) vastaajista kertoi tietävänsä luottonsa koron osuuden ja vajaa neljännes (23 %) ei sitä tiennyt (kuva 9). Paras tiedontaso tässä suhteessa oli yli 50 000 asukkaan kaupungeissa asuvilla (67 %) ja heikoin pienituloisten keskuudessa (33 %).

Peräti viidennes (21 %) vastaajista ilmoitti, että hänellä ei ole kulutusluottoa siitäkin huolimatta että oli kysymyksessä 1 valinnut kulutusluotoksi määritellyn rahoitusmuodon. Eriytyisen voimakkaasti tämä ilmeni yli 65-vuotiaiden (48 %) sekä niiden keskuudessa, jotka eivät olleet tutustuneet luottoehtoihin.

Kuva 9.

TIETÄÄKÖ KUINKA SUURI OSUUS LUOTON TAI LUOTTOJEN KUUKAUSIMAKSUSTA ON TÄLLÄ HETKELLÄ KORKOJA JA KUINKA SUURI OSUUS LUOTON LYHENNYSTÄ

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

¹ Muu pankkilaina kuin opintolaina tai asuntolaina, rahoitusyhtiön rahoitus, luotollinen kortti, luotollinen tili, maksuaikakortti, tekstiviestivippi, panttilaina
Taloustutkimus Oy maaliskuu 2007 / T-9152 Tla

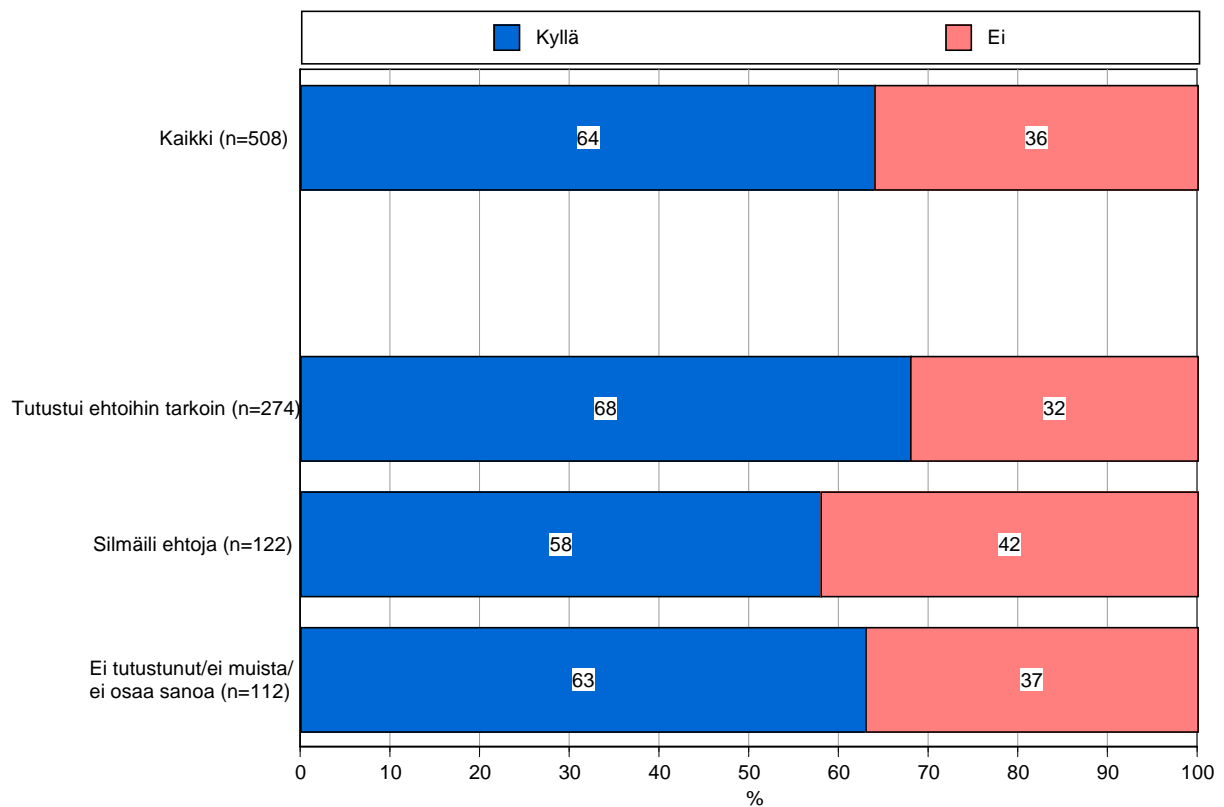
5.3 Suhtautuminen ennakkosäästämiseen

Lähes kaksi kolmannesta (64 %) kulutusluottoa ottaneista ilmoitti harkinneensa ennakkoon säästämistä hankintojen rahoitusvaihtoehtona (kuva 10). Kaikkein aktiivisimpia säästämisen suunnittelijoita olivat yli 50-vuotiaat. Heistä kolme neljäsosaa kertoi harkinneensa säästämistä hankintojen rahoittamiseksi. Sen sijaan tutkimuksen nuorin ikäluokka (45 %), 35-45-vuotiaat (46 %) pienituloisten (44 %) ohella kertoivat, että eivät olleet harkinneet säästämistä.

Kuva 10.

ONKO HARKINNUT ENNAKKOSÄÄSTÄMISTÄ KULUTUSLUOTON VAIHTOEHTONA

n=on tällä hetkellä kulutusluottoa

5.4 Luoton ehdot ja niihin tutustuminen

Seuraavat kaksi kysymystä käsittelivät kulutusluottojen luottoehtoihin tutustumista (kuva 11) ja sitä, kenen kanssa luotonhakija oli ehtoihin perehtynyt (kuva 12).

5.4.1 Tutustuiko luottoehtoihin ennen luoton ottamista

Yli puolet (54 %) kulutusluottoa ottaneista kertoi **tutustuneensa tarkoin** luottoehtoihin kulutusluottoa ottaessaan. Naiset (62 %) olivat tässä suhteessa miehiä (46 %) huolellisempia, samoin vähemmän koulutetut (57 %) suhteessa korkeasti koulutettuihin (48 %).

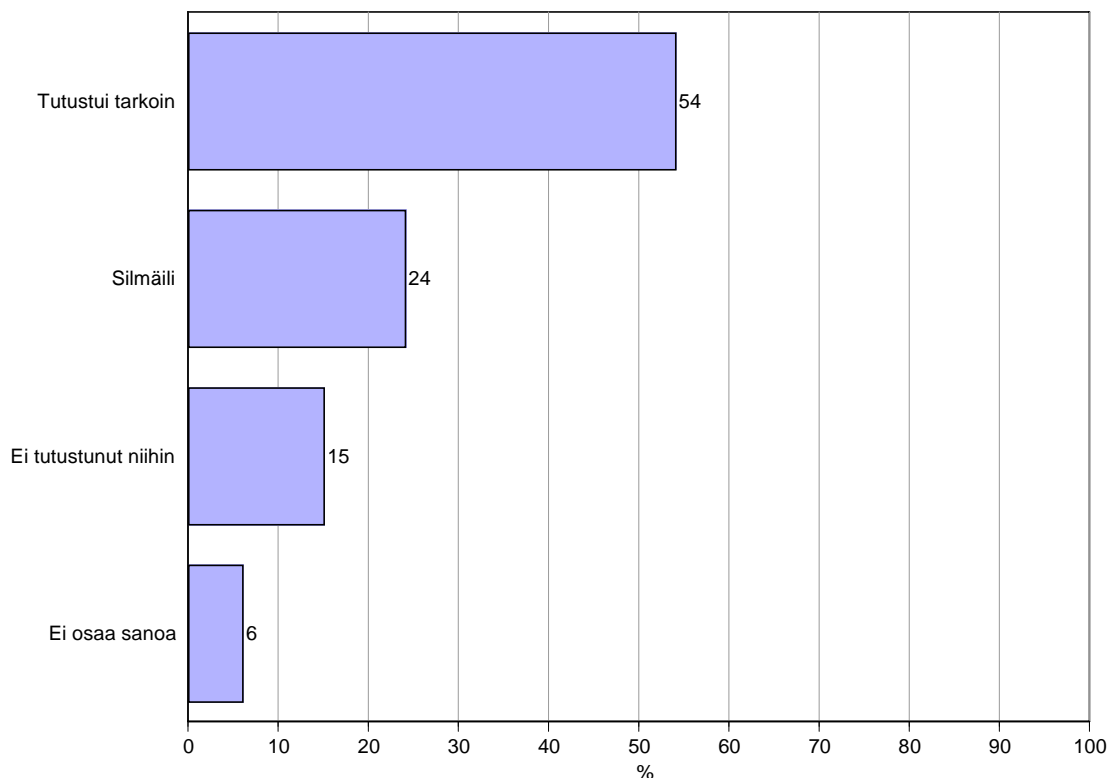
Neljäsosa (24 %) luottoa ottaneista kertoi **silmäilleensä luottoehdot** ennen luoton ottamista. Lähes kolmasosa (31 %) miesvastaajista kuului tähän ryhmään, naisista taasen luottoehdot silmäili viidesosa (18 %). Miesten ohella kolmasosa (33 %) alle 25-vuotiaista ja peräti 40 % itsenäisistä yrittäjistä ja johtavassa asemassa olevista kuului luottoehdot silmäilleeseen ryhmään. Yli 65-vuotiaista vähemmistö, vain 13 prosenttia, kuului tähän ryhmään.

15 Prosenttia vastaajista **ei tutustunut** luottoehtoihin lainkaan viimeisintä luottoa ottaessaan. Luottoehtoihin tutustumisen jätti väliin viidesosa eläkeläisistä ja lapsettomista pareista. Sääntölisimminkin ehtoihin tutustuivat lomautetut ja työttömät, sillä vain kuusi prosenttia heistä jätti tutustumatta luottoehtoihin.

Kuva 11.

TUTUSTUIKO LUOTON EHTOIHIN ENNEN KUIN TEKI VIIMEISIMMÄN PÄÄTÖKSEN OTTAA KULUTUSLUOTTOA

Kaikki vastaajat, n=1005

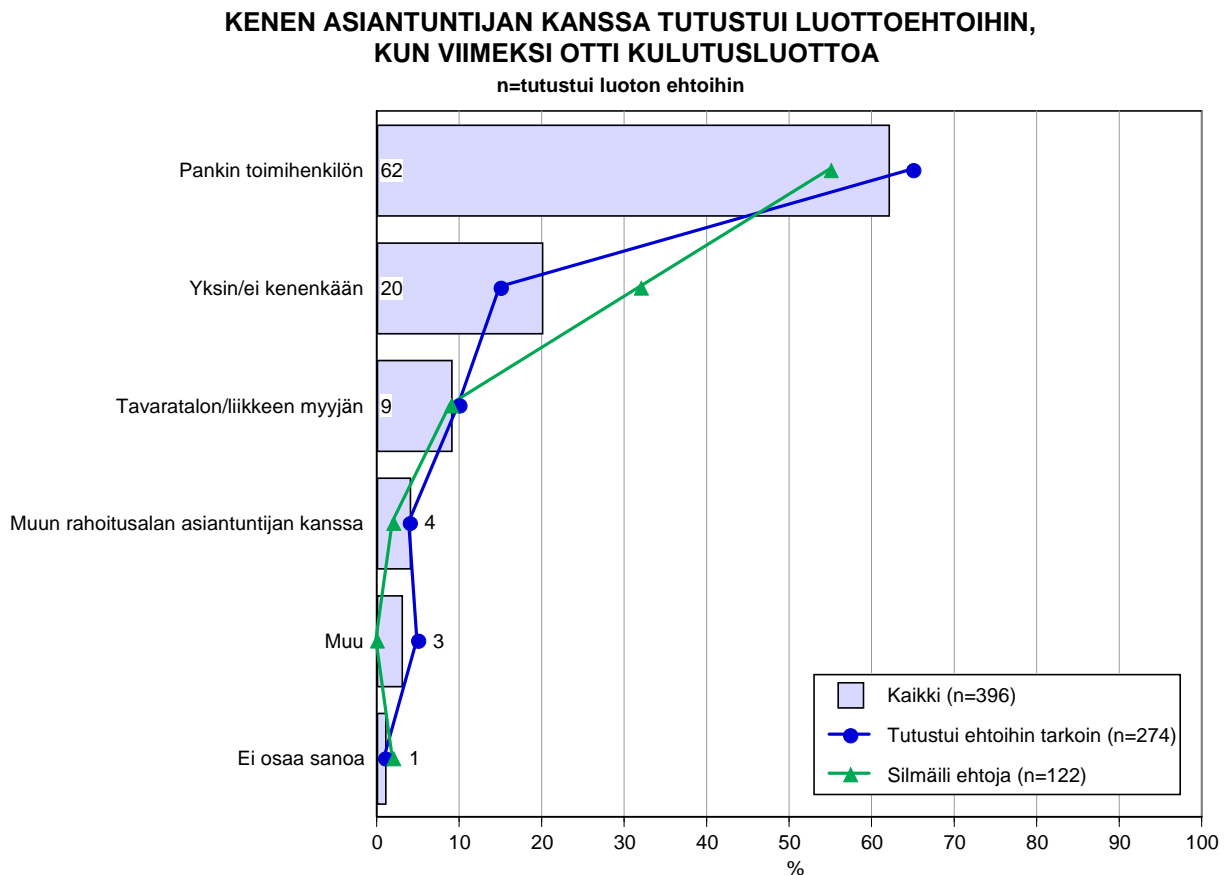

5.4.2 Kenen kanssa tutustui luoton ehtoihin

Lähes kaksi kolmasosaa (62 %) vastanneista kertoi tutustuneensa luottoehtoihin **pankin toimihenkilön** kanssa. Pankin henkilökunnan apuun turvautuivat erityisesti eläkeläiset (72 %), 50-64-vuotiaat (68 %) ja maanviljelijäväestö (67 %). Tähän joukkoon kuuluivat muita useammin myös pienituloiset taloudet (69 %). Noin puolet (53 %) 25-34-vuotiaista tutustui luottoehtoihin pankin henkilökunnan kanssa. Heidän tietolähteensä kulutusluoton ehdoista oli muita useammin **tavaratalon tai liikkeen myyjä** (14 %). Myyjien apuun turvautuivat myös yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat (18 %) sekä lapsiperheet, joissa on 7-17-vuotta vanhoja lapsia.

Yksin lainaehtoihin kertoi perehtyneensä viidesosa vastanneista. Selvästi muita useammin näin sanoi tehneensä Itä-Suomessa asuvat (34 %), toimihenkilöt (28 %) sekä ne, jotka olivat vain silmäilleet ehdot läpi (32 %). Maanviljelijäväestöstä vain alle kuudesosa tutustui lainaehtoihin yksin.

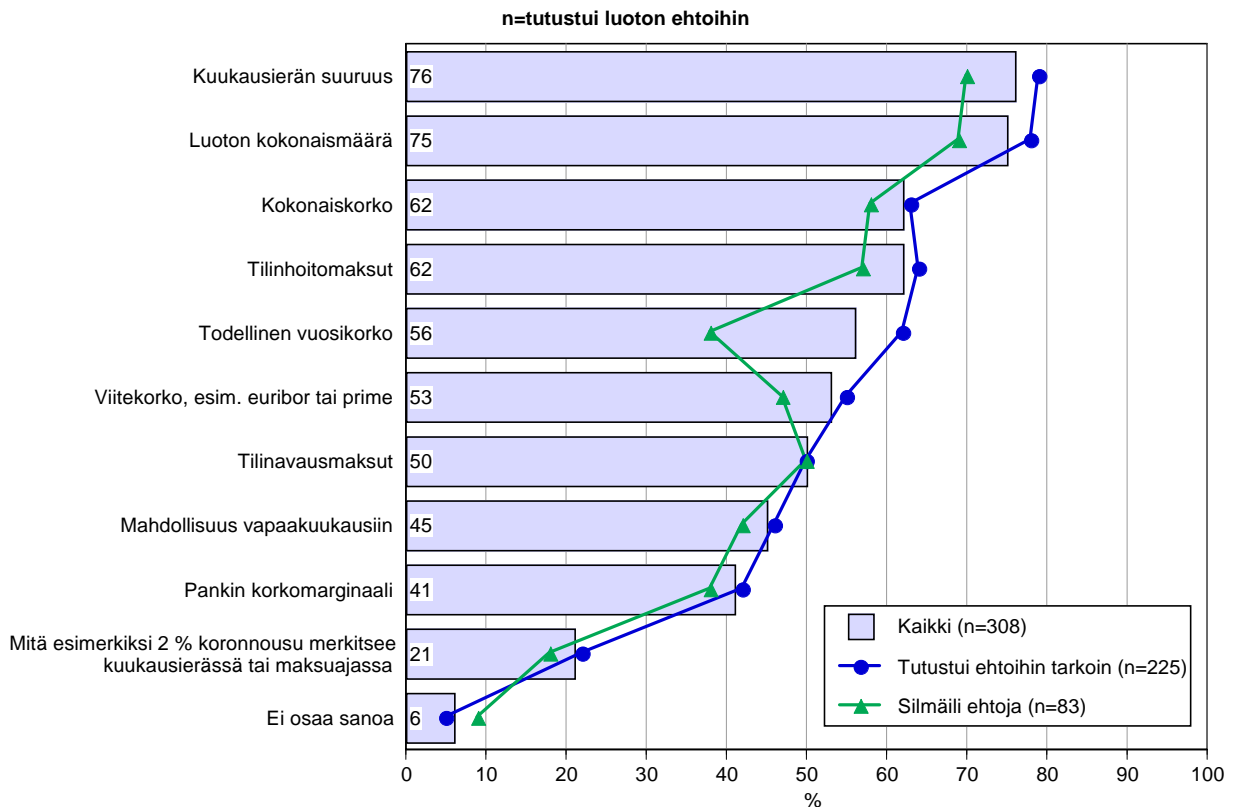
Kuva 12.

5.4.3 Mitä luottoehtoja luotonantaja tai hänen edustajansa kävi, kysyikö luotonottaja lisätietoja luotosta ja oliko tämä ymmärtänyt vastauksen

Kuva 13.

MITÄ SEURAAVISTA ASIOISTA LUOTONANTAJA TAI HÄNEN EDUSTAJANSA KÄVI LÄPI ENNEN KUIN VASTAAJA OTTI LUOTON

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Luottoehtojen läpikäymisestä kysyttiin esittämällä haastatelluille vastauskortti, josta he saivat valita ne tekijät, jotka oli käyty läpi hänen ottaessaan kulutusluottoa. Kolme neljäsosaa vastanneista kertoi, että luotonantaja tai tämän edustaja oli kertonut mikä on **luoton kokonaismäärä** ja **kuukausierän suuruus** (kuva 13). Luoton kokonaismäärä tuli tutuksi erityisesti 35-49-vuotiaille (86 %) sekä lapsitalouksille, joissa on alle 6-vuotiaita lapsia (93 %). Heikoimmin luoton kokonaismäärästä saivat tietoa 50-64-vuotiaat (62 %).

Ikäryhmään 35-49-vuotta (85 %) kuuluvat saivat parhaiten tietoa pienten lasten vanhempien (86 %) sekä lomautettujen ja työttömien (87 %) ohella kuukausierän suuruudesta. Vastaavasti pääkaupunkiseutulaiset (64 %) saivat tästä tekijästä muita heikommin tietoa.

Viidesosa vastaajista sanoi käyneensä luotonantajan kanssa läpi **2 % koronnousun merkityksen maksuaikaan ja kuukausierään**. Taustaryhmittäin tarkasteltuna maanviljelijät (34 %) ja itäsuomalaiset (45 %) tämän tiedon suhteen parhaimmassa asemassa. Heikoimmassa asemassa tässä suhteessa olivat korkeasti koulutetut (12 %) ja toimihenkilöt (12 %).

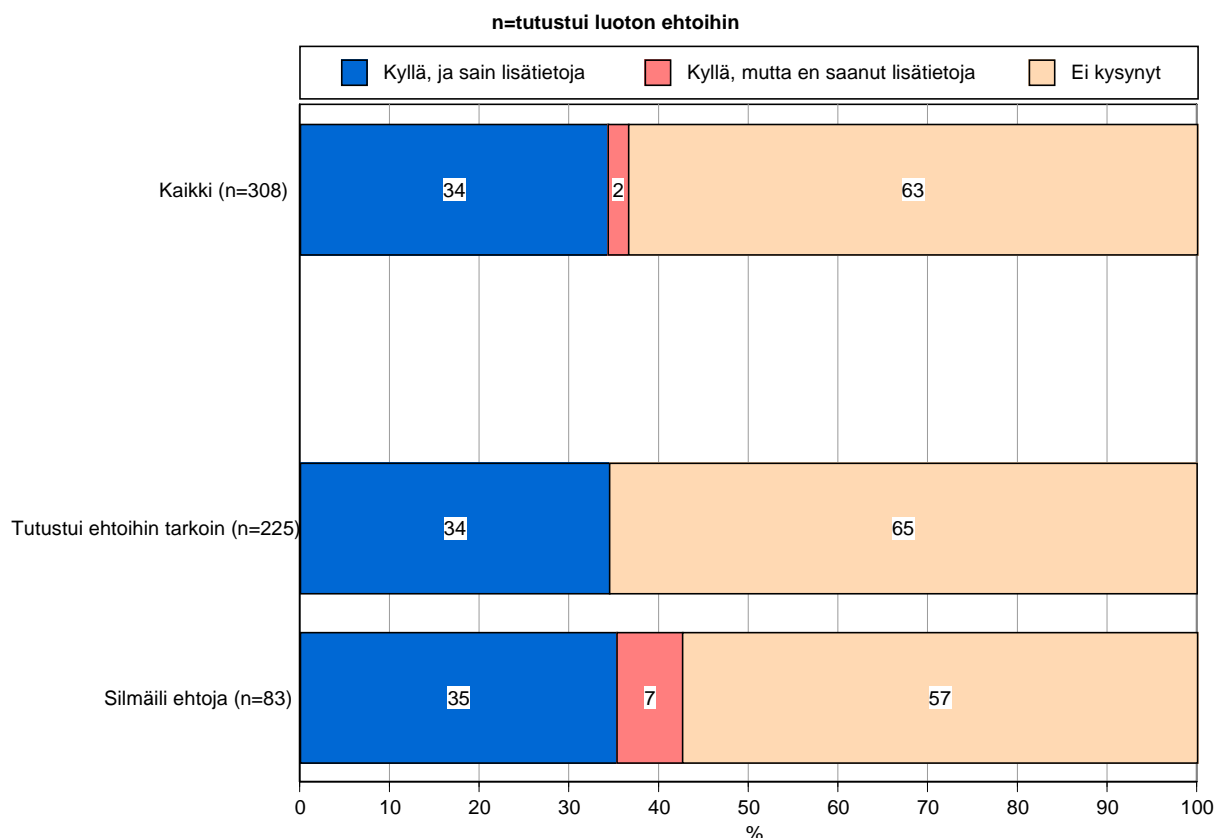
Lähes kaksi kolmasosaa (63 %) vastaajista **kielsi pyytäneensä lisätietoja** luotonantajalta tai tämän edustajalta kun luottoehtoja käytiin läpi (kuva 14). Aktiivisimpia **lisätietojen pyytäjiä** olivat alle 25-vuotiaat, joista 61 prosenttia kertoi pyytäneensä lisätietoja ja niitä myös saaneensa. Myös alle 6-vuotiaiden lasten vanhemmat (42 %) pyysivät muita useammin lisätietoja. Omin tietojen turvin katsoivat parhaiten pärjäävänsä länsisuomalaiset (72 %).

Vain 2 prosenttia vastanneista kertoi jääneensä **ilman lisätietoja vaikka niitä olikin kysynyt**. Erityisen hankalassa asemassa tässä suhteessa olivat itäsuomalaiset (19 %), toimihenkilöt (6 %) sekä pienituloiset (7 %).

Lisätietoja pyytäneitä ja kysymykseensä vastauksen saaneita oli kaikkiaan 104 kappaletta. Lähes kaikki heistä (96 %) kertoi saaneensa vastauksen kysymykseensä. Saadut vastaukset eivät täysin tyydyttäneet vanhinta, yli 65-vuotiaiden ikäluokkaa, sillä noin joka kuudes heistä kertoi, että **ei ollut täysin ymmärtänyt** saamaansa vastausta. Myöskään kaikki toimihenkilöt eivät olleet saaneet täysin ymmärrettävää vastausta, sillä joka kymmenes kysymyksiä esittäneistä ei ollut saanut täydellistä vastausta ja joka kymmenes ei ollut ymmärtänyt saamaansa vastausta lainkaan. Vastausmäärät olivat näissä taustaryhmissä niin pieniä, että puhutaan vain muutamasta henkilöstä.

Kuva 14.

KYSYIKÖ LUOTOSTA LISÄTIETOJA LUOTONANTAJAN KERTOMIEN TIETOJEN LISÄKSI

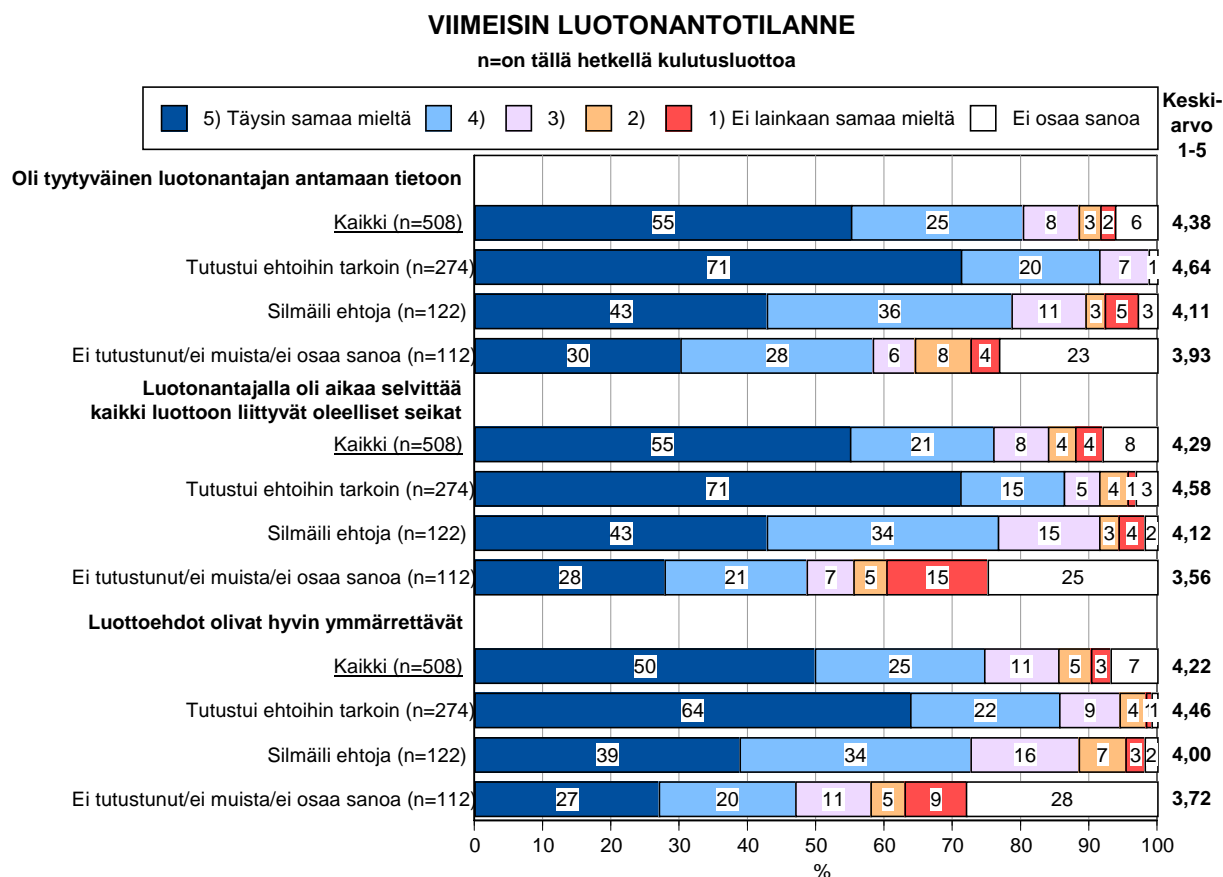

5.5 Luoton ehdot ja niihin tutustuminen

Seuraavaksi kulutusluottoa ottaneilta tiedusteltiin viisiportaisella asteikolla (5= täysin samaa mieltä, 1=täysin eri mieltä) heidän käsityksiään luoton eri tekijöistä. Vastaajia

pyydettiin arvioimaan luottoehtojen ymmärrettävyyttä, luotonantajan tarjoaman tiedon laatua ja luotonantajan alttiutta selvittää luottoon liittyviä seikkoja (kuva 15).

Kuva 15.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Puolet vastaajista oli täysin samaa mieltä, kun kysyttiin **luottoehtojen ymmärrettävyydestä**. Kokonaisarvosanan keskiarvo asteikolla 5-1 oli tällä tekijällä 4,22. Parhaan arvosanan luottoehtojen ymmärrettävyydelle antoivat yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat (4,43). Yli 65-vuotiaiden antama arvosana (4,40) jäi edellisistä jälkeen vain kolme sadasosaa. Tyytymättömiä luottoehtoihin olivat itäsuomalaiset (3,85), kotirouvat ja opiskelijat (3,92) sekä 25-34-vuotiaat (3,93).

Valtaosa vastaajista **oli tyytyväinen luotonantajan tarjoamaan tietoon**. Tämän tekijän saamien arvioiden keskiarvo oli 4,38. Kaikkein tyytyväisimpiä olivat yli 65-vuotiaat (4,57) ja ne, jotka olivat tutustuneet takoin luottoehtoihin (4,64). Yli 65-vuotiaista kaksi kolmasosaa (68 %) oli väitteen kanssa täysin samaa mieltä. Luottoehtoihin tarkoin tutustuneiden kohdalla täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli 71 prosenttia vastanneista. Toimihenkilöiden antamien vastausten keskiarvo oli 4,18, mikä on kaksi kymmenystä heikompi kuin tekijän kokonaiskeskiarvo. Toimihenkilöistä 45 prosenttia oli väittämän kanssa samaa mieltä. Heikoimman arvosanan antoivat Itä-Suomessa asuvat (3,81). Itäsuomalaisien kohdalla täysin samaa mieltä olleiden osuus ei eronnut merkittävästi muista ryhmistä, mutta täysin eri mieltä olleiden osuus oli muita ryhmiä huomattavasti suurempi (15 %).

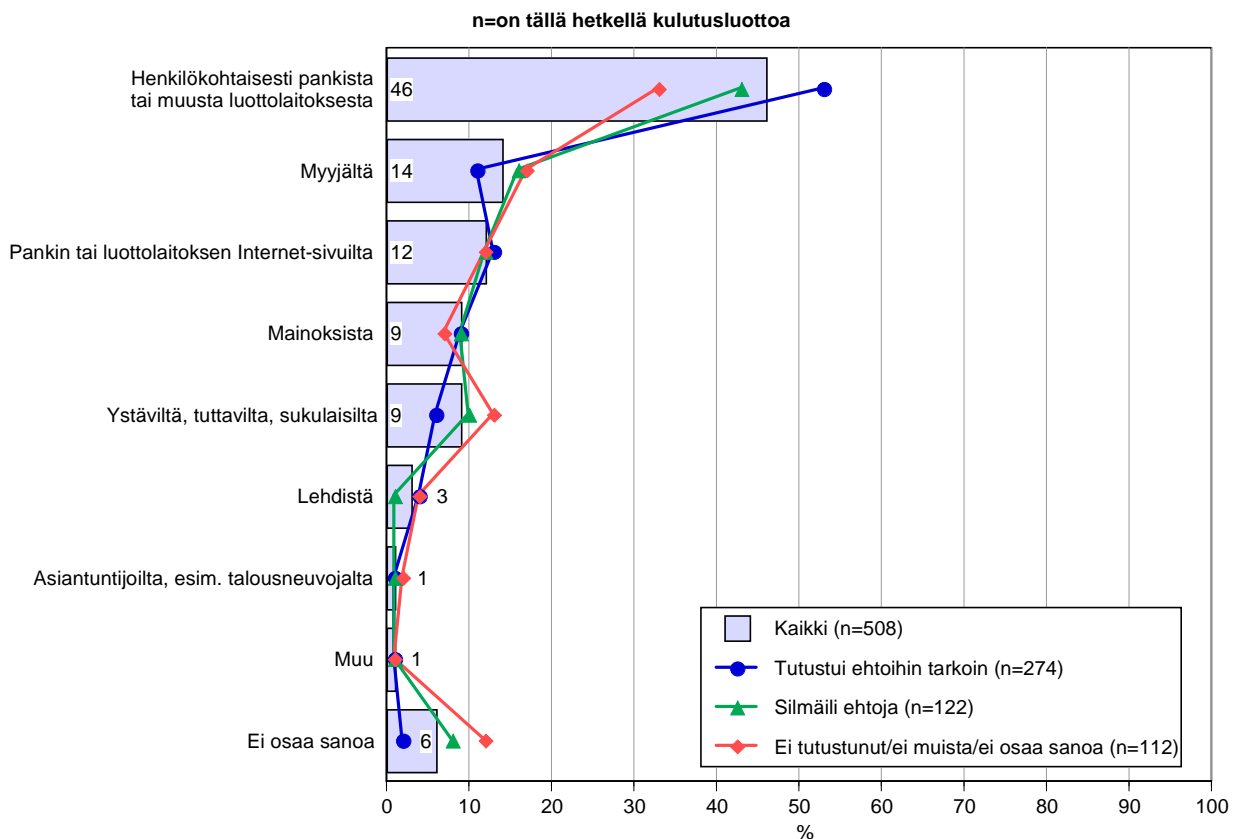
Myös kolmas tekijä **luotonantajalla oli aikaa selvittää kaikki luottoon liittyvät oleelliset seikat** sai vastaajilta korkean arvosanan (ka 4,29). Korkeimmat arvosanat antoivat

yli 50-vuotiaiden ikäryhmät (4,49-4,54) ja luottoehtoihin tarkoin tutustuneet (4,58). Heistä yli kaksi kolmasosaa oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Tyytymättömmämpiä luotonantajan paneutumiseen olivat 25-34-vuotiaat (3,99) sekä ne, jotka eivät olleet tutustuneet luottoehtoihin (3,56).

5.6 Tietolähteet viimeisintä luottoa otettaessa

Kuva 16.

MISTÄ TAI KENELTÄ SAI ALUNPERIN TIETÄÄ VIIMEKSI OTTAMASTAAN KULUTUSLUOTOSTA

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Seuraavaksi kulutusluottoa ottaneilta kysyttiin mistä nämä olivat alun perin saaneet tietoa ottamastaan kulutusluotosta (kuva 16). Noin puolet vastaajista ilmoitti saaneensa tietoa luotosta **pankista tai muusta rahoituslaitoksesta**. Useimmin henkilökohtaisessa yhteydessä rahoittajaan olivat lomautetut ja työttömät (56 %), eläkeläiset (55 %) sekä pohjoissuomalaiset (56 %). Tarkoin luottoehtoihin tutustuneiden osuus tässä ryhmässä oli 53 prosenttia.

Alle 24-vuotiaista vain neljäsosa oli asioinut henkilökohtaisesti pankin tai luottolaitoksen kanssa. Heidän kohdallaan **sukulaiset ja tuttavat** (25 %) olivat puolestaan selvästi muita ryhmiä (9 %) suosittu tietolähde. Sukulaisia ja tuttavien tietolähteinä pitivät muita harvemmin vanhin, yli 65-vuotta täyttäneiden ikäluokka (4 %).

Myyjän ilmoitti kulutusluoton alkuperäiseksi tietolähteekseen 14 % vastanneista. Muita useammin myyjältä tietoa saivat 25-34-vuotiaat (20 %) sekä yrittäjät ja johtavassa ase-

massa ovat (24 %). Myyjien kanssa tekemisissä näissä asioissa olivat muita harvemmin eläkeläiset (7 %) ja pohjoissuomalaiset (5 %).

Pankkien **internetsivut** olivat tietolähteenä noin joka kymmenennelle kulutusluottoa otaneelle. Nuorin, alle 25-vuotiaiden ikäryhmä oli aktiivisin internetin käyttäjä, sillä heistä viidesosa kertoi saaneensa alun perin tietoa internetistä. Myös toimihenkilöt (17 %) ja pohjoissuomalaiset (18 %) kunnostautuivat internetin käyttäjinä.

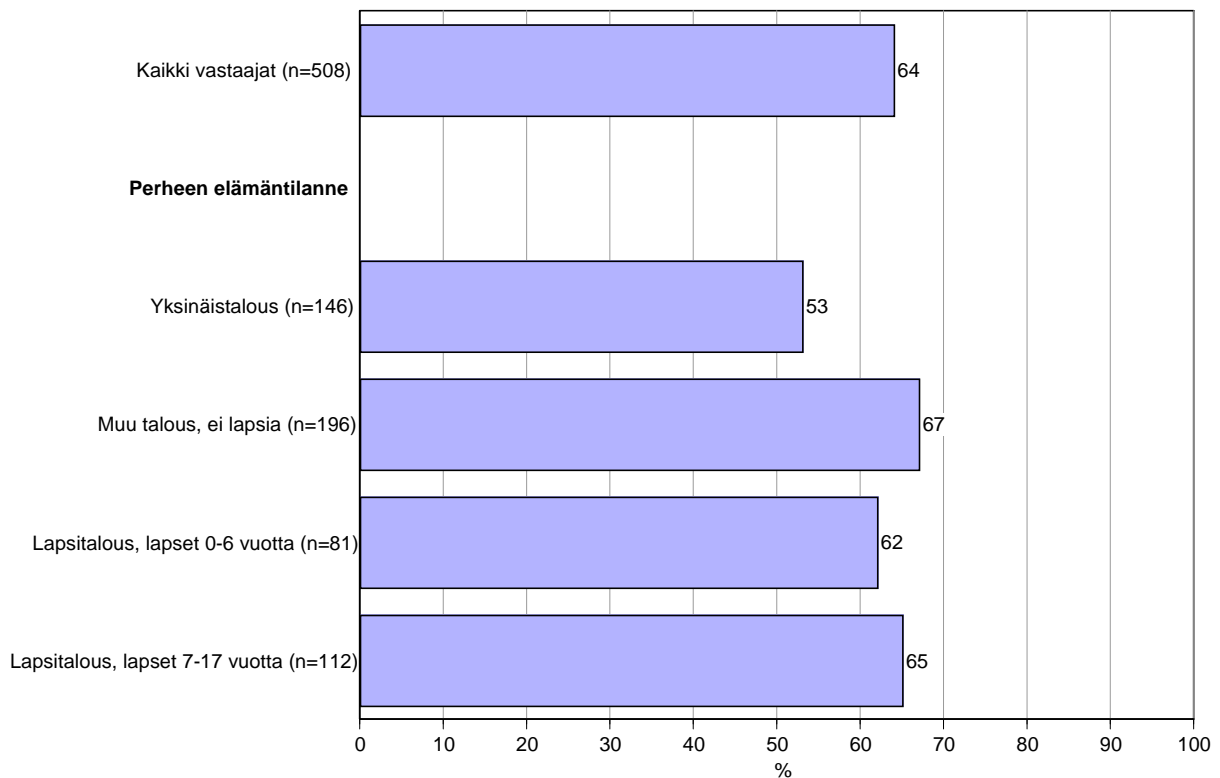
5.7 Takaisinmaksukyvyen arvioiminen luottoa otettaessa

Reilu kolmannes kulutusluottoa ottaneista kertoi, että ei ollut luottoa ottaessaan arvioinut omaa takaisinmaksukykyään esimerkiksi koronnousun varalta (kuva 17). Nuorista, alle 25-vuotiaista vain puolet kertoi arvioineensa takaisinmaksukykynsä, kun taas 50-64-vuotiaista sen kertoi tehneensä 70 prosenttia vastaajista. Yksinäistalouksien kohdalla takaisinmaksukykyä kertoi arvioineensa 53 prosenttia vastaajista. Kaikkein heikoimmin kykyä maksaa kulutusluotto takaisin arvioivat ne, jotka olivat vain silmäilleet luottoehtot läpi (40 %). Tarkimpia tässä suhteessa olivat pohjoisessa asuvat (83 %) ja tarkoin luottoehtoihin tutustuneet (75 %).

Kuva 17.

KUN VIIMEKSI OTTI KULUTUSLUOTTOA, ARVIOI OMAN TAKAISINMAKSUKYKYNsä ESIM. KORONNOUSUN VARALTA

n=on tällä hetkellä kulutusluottoa

6. LAINALASKURIT

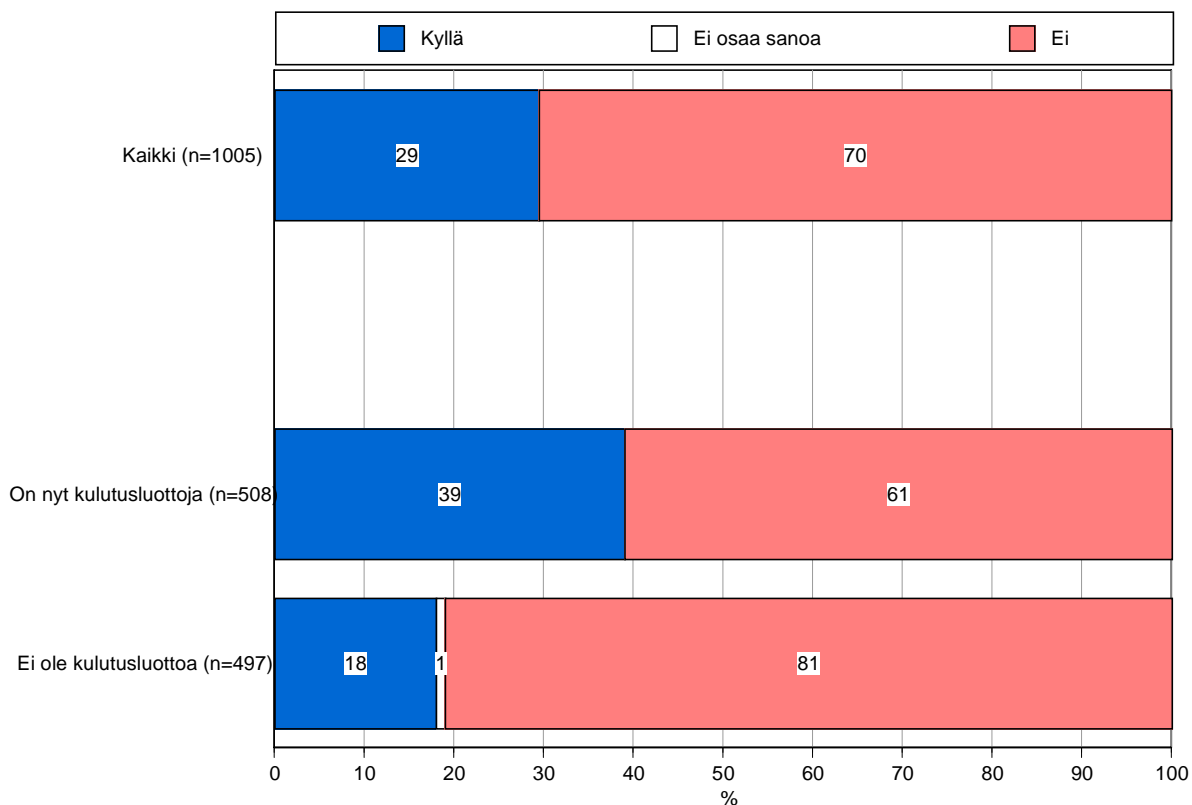
Lainalaskureihin liittyvät kysymykset esitettiin kaikille tutkimukseen osallistuneille. Vajaa kolmannes (29 %) kaikista tutkimukseen osallistuneista kertoi käyttäneensä internetissä olevia lainalaskureita.

Aktiivisimpia laskureiden käyttäjiä olivat 25-34-vuotiaat (54 %), luottoehdot silmälleet (52 %), toimihenkilöt (48 %) ja pienten lasten vanhemmat (47 %). Laskurin käyttöön vaikutti myös vastaajan koulutusaste, sillä vain neljäsosa (23 %) peruskoulun käyneistä sanoi käyttäneensä laskureita, kun taas korkeasti koulutettuiden kohdalla osuus oli puolet (48 %). Myös kulutusluottoa ottaneet (39 %) käyttivät laskureita aktiivisemmin kuin ne vastaajat, joilla kulutusluottoa ei ollut (18 %).

Kuva 18.

ONKO KÄYTTÄNYT INTERNETISSÄ OLEVIA LAINALASKUREITA

n=kaikki vastaajat

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

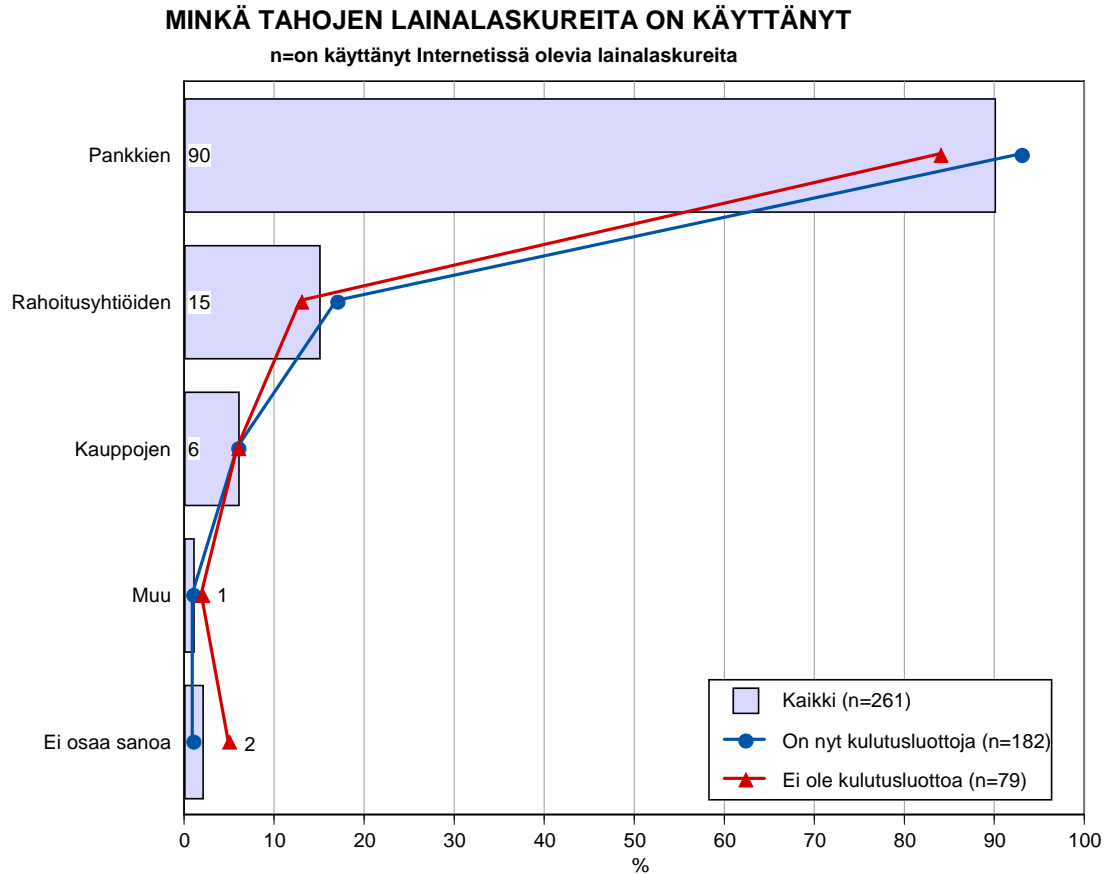
Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Suurin osa lainalaskureita käyttäneistä tukeutui **pankkien** tarjoamiin palveluihin (kuva 19). Pankkien laskureita kertoi käyttäneensä yhdeksän kymmenestä lainalaskureita käyttäneistä. Pankkien laskurit olivat erityisen suosittuja 25-34-vuotiaiden (99 %), korkeasti koulutettujen (99 %) ja toimihenkilöiden (98 %) keskuudessa. Vähiten suosittu ne saivat yli 65-vuotiaiden joukossa (73 %), mutta toisaalta heistä joka kuudes ei osannut sanoa minkä tahon laskuria oli käyttänyt.

Rahoitusyhtiöiden laskureita kertoi käyttäneensä vajaa kuudesosa vastaajista. Miehet (19 %) turvautuivat niihin naisia (11 %) useammin. Kaikkein aktiivisimpia rahoitusyhtiöi-

den palveluiden käyttäjiä olivat yrittäjät ja johtajat (33 %) sekä sinkkotaloudet (22 %). Kotirouvat ja opiskelijat (3 %) taasen eivät käyttäneet rahoitusyhtiöiden lainalaskureita.

Kuva 19.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

6.1 Lainalaskureiden ominaisuudet

Lainalaskureiden käyttäjiä pyydettiin arvioimaan asteikolla 5-1 (5=täysin samaa mieltä, 1=ei lainkaan samaa mieltä) lainalaskureiden ominaisuuksia ja hyödyllisyyttä. Väittämät käsittelivät laskurin hyötyä, helppokäyttöisyyttä, löydettävyyttä sekä laskurissa käytetyn termistön ymmärrettävyyttä (kuva 20).

Paras kokonaisarvosana tuli laskureiden **helppokäyttöisyydelle** (ka 4,25). 85 % vastaajista samaa tai täysin samaa mieltä väitteen *lainalaskuria oli helppo käyttää* –kanssa. Ikäryhmittäin tarkasteltuna lainalaskureiden salat aukenivat parhaiten 35-49-vuotiaille (4,45), kun taas sitä vanhemmat antoivat helppokäyttöisyydelle keskimääräistä heikompi arvosanoja. Esimerkiksi yli 65-vuotiaiden antaman arvion keskiarvo oli 3,77. Parhaimman arvosanan laskureiden käytettävyydelle antoivat Pohjois-Suomessa asuvat (4,49). Huonoimmat arvosanan laskureiden käytettävyydelle antoivat pienituloisimmat (3,52).

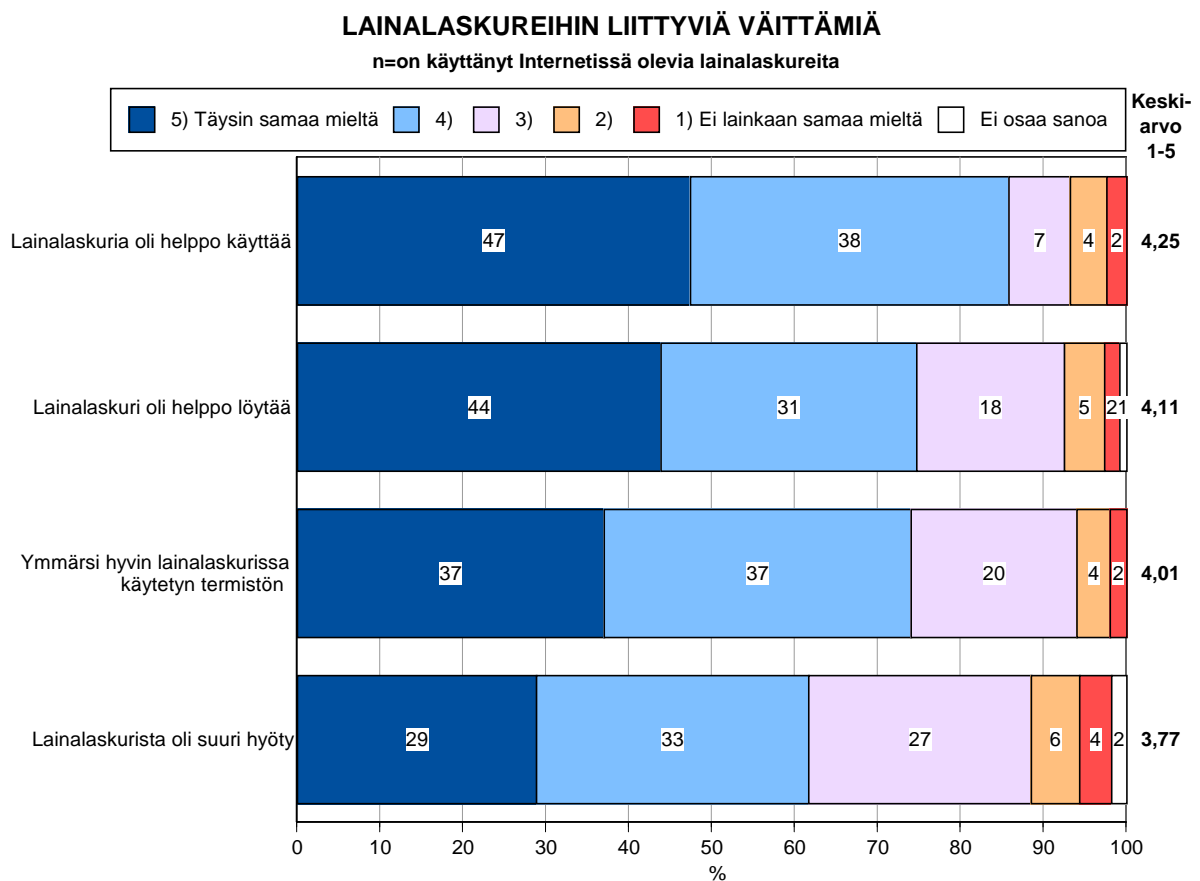
Lainalaskurin löytäminen ei tuottanut vaikeuksia suurimmalle osalle vastaajista, sillä kaksi kolmasosaa vastaajista oli väitteen kanssa samaa tai täysin samaa mieltä. Toisaalta se sai enemmän neutraaleja (18 %) vastauksia kuin helppokäyttöisyydestä (7 %). Löytämisen saama keskiarvo oli 4,11. Parhaimmat arviot laskurin löytämisestä an-

toivat opistotason tutkinnon suorittaneet (4,31), toimihenkilöt (4,31) ja Länsi-Suomessa asuvat suomalaiset (4,34). Heikoimmin laskurit löysivät kotirouvat ja opiskelijat (3,54) ja pienituloiset (3,47).

Lainalaskurissa käytetty termistö avautui niitä käyttäneille melko hyvin. Tekijän sama keskiarvo oli 4,01. Neutraalien vastausten määrä oli viidennes. Naiset (3,91) ymmärsivät termistön miehiä (4,11) heikommin. Suurin ero miehiin tuli *ei samaa mieltä* -väittämän kohdalla: naisista noin joka kymmenes vastasi, että ei ole väitteen kanssa samaa mieltä, miehistä tätä mieltä oli alle prosentti vastanneista. Parhaita arvosanoja antoivat johtajat ja yrittäjät (4,30) ja huonoimpia pienituloiset (3,41). Lomautetut (89 %) olivat selvästi töissä olevia (74 %) useammin täysin samaa mieltä tai samaa mieltä väitteen kanssa.

Lainalaskurista saatu hyöty sai vastaajien arvioissa heikoimman keskiarvon (3,77). Eniten laskureista katsoivat hyötynensä 34-49-vuotiaat (3,93) ja kouluikäisten lasten vanhemmat (3,91). Vähiten hyötyä laskureista sanoivat saaneensa alle 24-vuotiaat (3,52) ja pienituloiset (3,36).

Kuva 20.

7. KULUTUSLUOTTOJEN YHDISTÄMINEN JA NIIDEN TARJOAMINEN

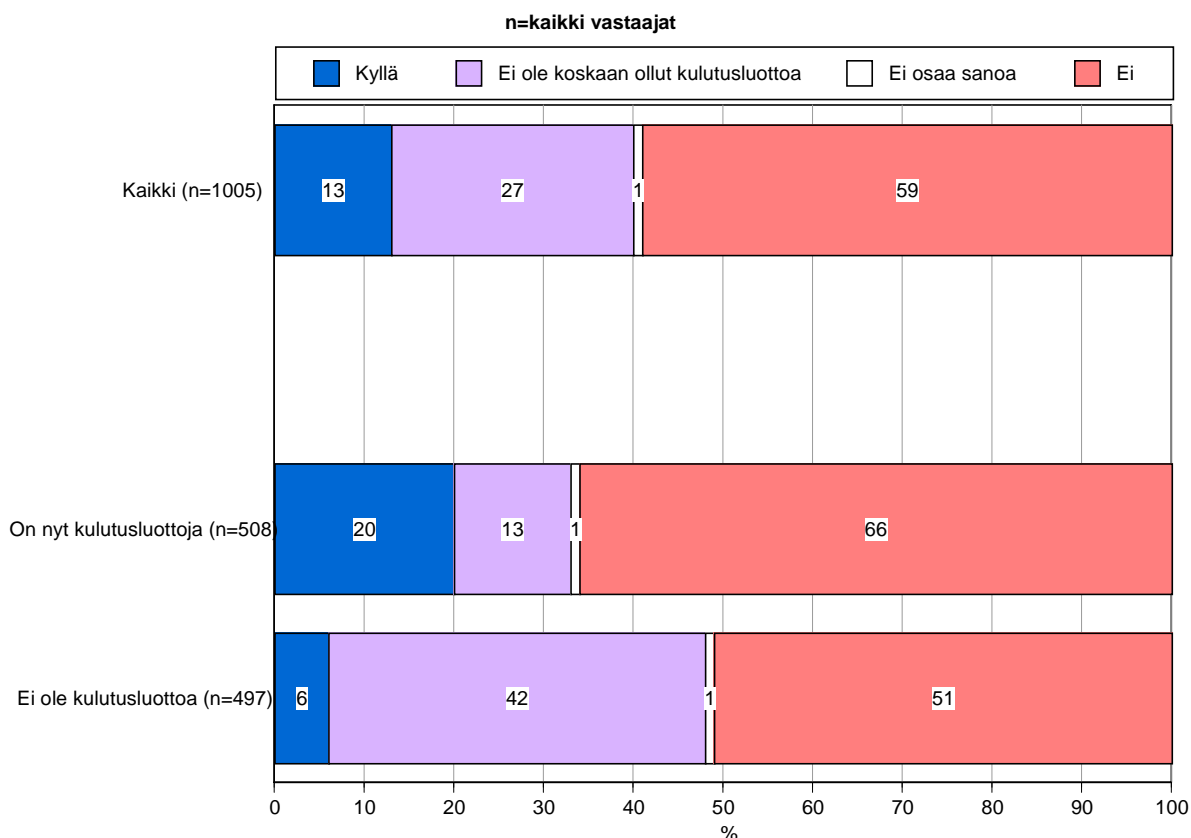
Kulutusluottojen yhdistämiseen liittyvät kysymykset kysyttiin kaikilta tutkimukseen osallistuneilta. Kaikilta vastaajilta kysyttiin myös sitä, onko näille tarjottu koskaan kulutusluottoa tilanteessa, jossa sitä ei ennakoon ollut harkinnut ottaa.

7.1 Kulutusluottojen yhdistäminen

Yli puolet haastatelluista kertoi, että ei ollut koskaan yhdistänyt kulutusluottoja yhdeksi lainaksi (kuva 21). Kulutusluottoja oli yhdistelty 13 % vastaajista. Luottojen yhdistäminen oli selvästi keskivertoa yleisempää niiden keskuudessa, jotka olivat silmälle tai lukeneet luottoehdot tarkoin (21 %). Myös viidesosa niistä, joilla on tällä hetkellä luottoa, kertoi yhdistäneensä kulutusluottoja yhdeksi lainaksi. Muita luottojen yhdistäjiä olivat 50-64-vuotiaat, kokopäivätyössä olevat, maanviljelijät ja toimihenkilöt. Kaikilla edellisillä luottoja yhdistäneiden osuus oli noin viidesnes. Lainojen yhdistäminen oli harvinaisinta pääkaupunkiseudulla asuvien (8 %) ja kotirouvien (1 %) keskuudessa.

Kuva 21.

ONKO KOSKAAN YHDISTÄNYT ERI KULUTUSLUOTTOJA YHDEKSI LAINAKSI

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

7.2 Talouden kannalta paras tapa rahoittaa hankinnat

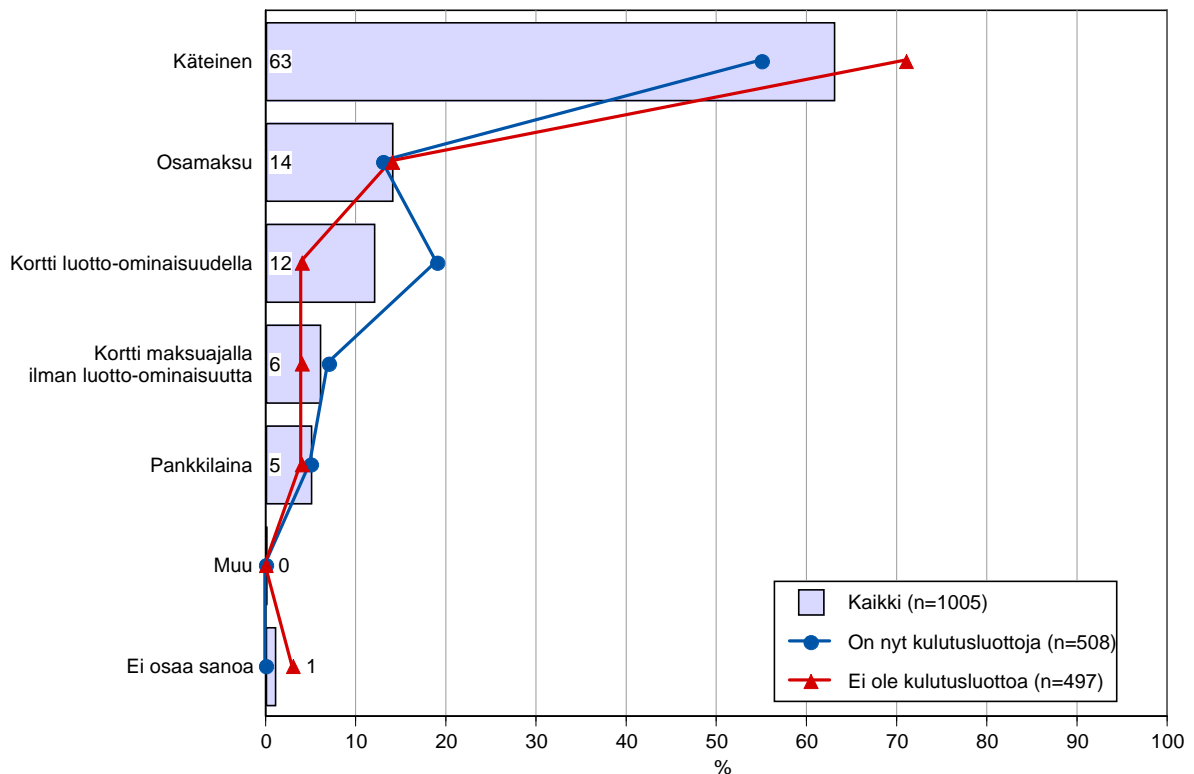
Lähes kaksi kolmasosaa vastaajista kertoi, että paras tapa perheen talouden kannalta on hankkia isoimmat hankinnat käteisellä (kuva 22). Osamaksulla ostoksensa maksaisi 14 ja luottokortilla 12 prosenttia vastaajista. Osamaksu oli muita ryhmiä suositumpi suurten hankintojen maksutapa kotirouvien ja opiskelijoiden (24 %) keskuudessa, sekä lap-

siperheissä (19 %). Osamaksurahoitusta suosivat muita harvemmin esimerkiksi 50-64-vuotiaat (6 %), joille mieluisin rahoitusvaihtoehto käteisen jälkeen oli pankkilaina (10 %). Myös yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat suhtautuivat osamaksuun hieman muita nihkeämmin (7 %). Heille luottokortti (19 %) oli selvästi muita ryhmiä tärkeämpi väline maksaa isoja ostoksia. Muita luottokorttia mielellään käyttäviä olivat korkeasti koulutetut (17 %) sekä kaikki ne, joilla on tällä hetkellä kulutusluottoa (19 %).

Kuva 22.

MIKÄ SEURAAVISTA ON PERHEEN TALOUDEN KANNALTA PARAS TAPA MAKSAA ISOMMAT HANKINNAT, KUTEN ESIM. KALLIIMMAT KODINKONEET

n=kaikki vastaajat

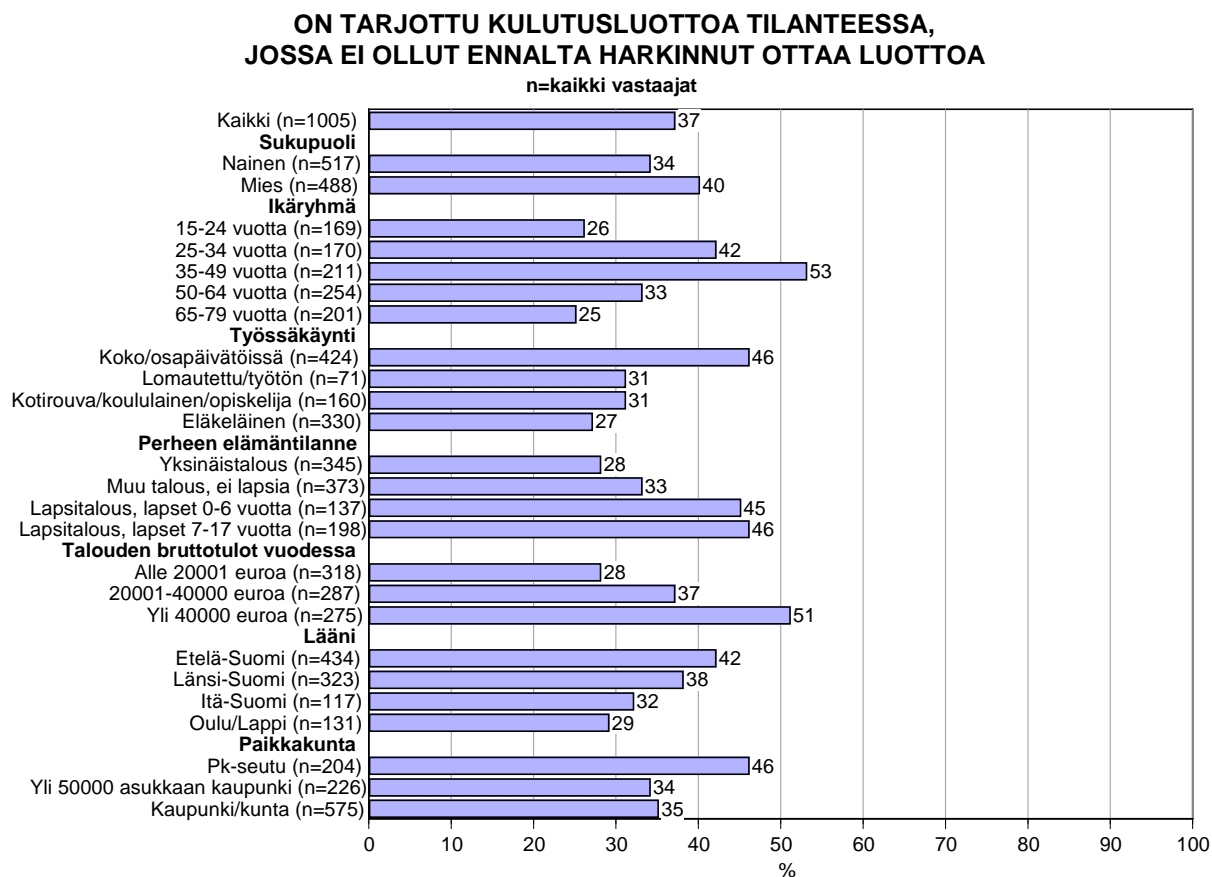

7.3 Kulutusluottojen tarjoaminen tilanteessa jossa sitä ei ole ennakolta harkinnut ottaa

Reilu kolmasosa vastaajista kertoi, että hänelle oli tarjottu kulutusluottoa tilanteessa, jossa ei ollut sitä aikonut ottaa (kuva 23). Muita useammin kulutusluottoa oli tarjottu 35-49-vuotialle (53 %), korkeasti koulutetuille (50 %) sekä erityisesti yrittäjille ja johtavassa asemassa oleville (70 %).

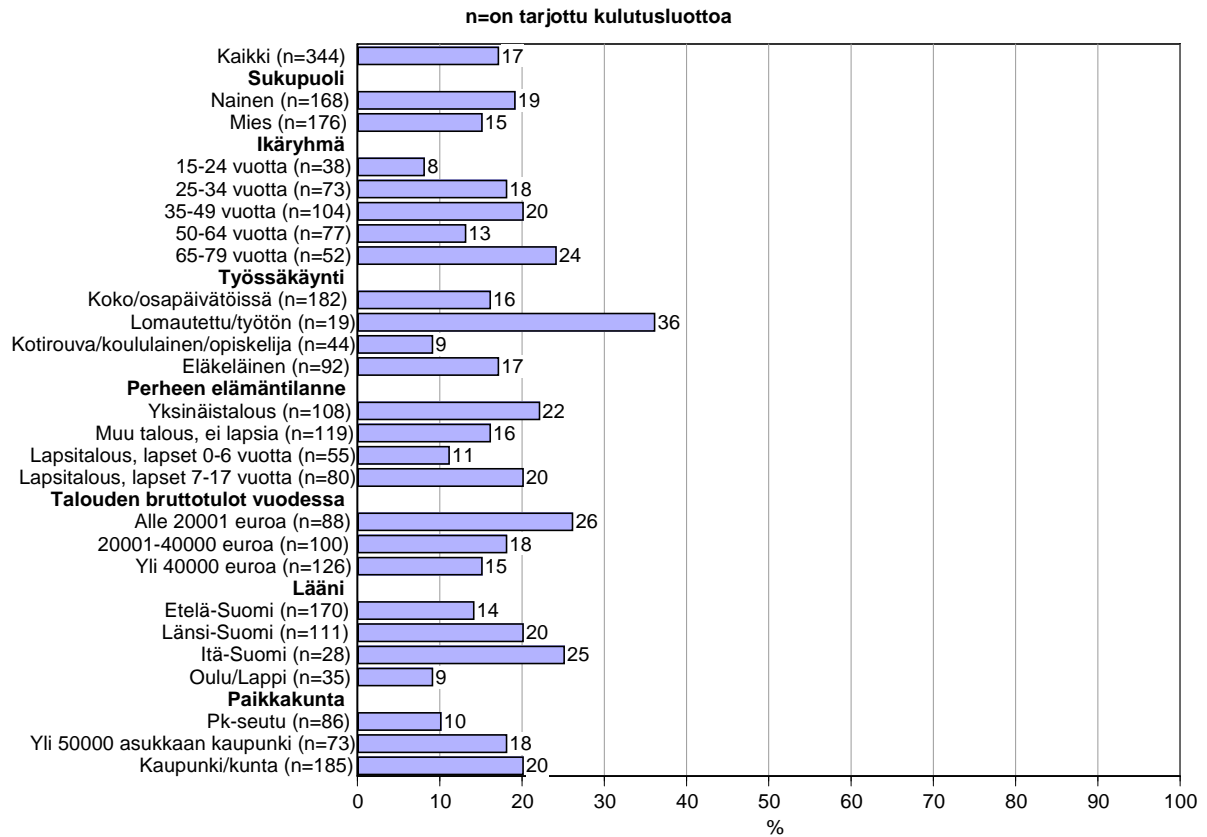
17 prosenttia niistä, joille kulutusluottoa oli tällaisessa tilanteessa tarjottu, kertoi, että mahdollisuus kulutusluottoon vaikutti siihen minkä tuotteen valitsi (kuva 24). Tilaisuuteen tarttuivat hanakimmin lomautetut ja työttömät (36 %). Alle 24-vuotiaat (8 %) sen sijaan tarttuivat mahdollisuuteen harvoin.

Kuva 23.

Kuva 24.

VAIKUTTIKO MYYJÄN TARJOAMA LUOTTOMAHDOLLISUUS SIIHEN, MINKÄ TUOTTEEN VALITSI

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

7.3.1 Luoton tarjoamiseen liittyvät tuntemukset

Edellä mainitun kaltaiseen liittyviä tuntemuksia mitattiin esittämällä haastatelluille joukko väittämiä. Vastaajia pyydettiin valitsemaan väittämistä se, joka parhaiten kuvasi hänen tuntemuksiaan yllättävän luoton tarjoamisen yhteydessä (kuva 25).

Yli puolet vastaajista piti **luoton tarjoamista hyvänä asiakaspalveluna, vaikka ei sitä ottanutkaan**. Muita useammin tätä mieltä olivat alle 24-vuotiaat, 50-64-vuotiaat, toimihenkilöt ja kotirouvat sekä opiskelijat (67-68 %).

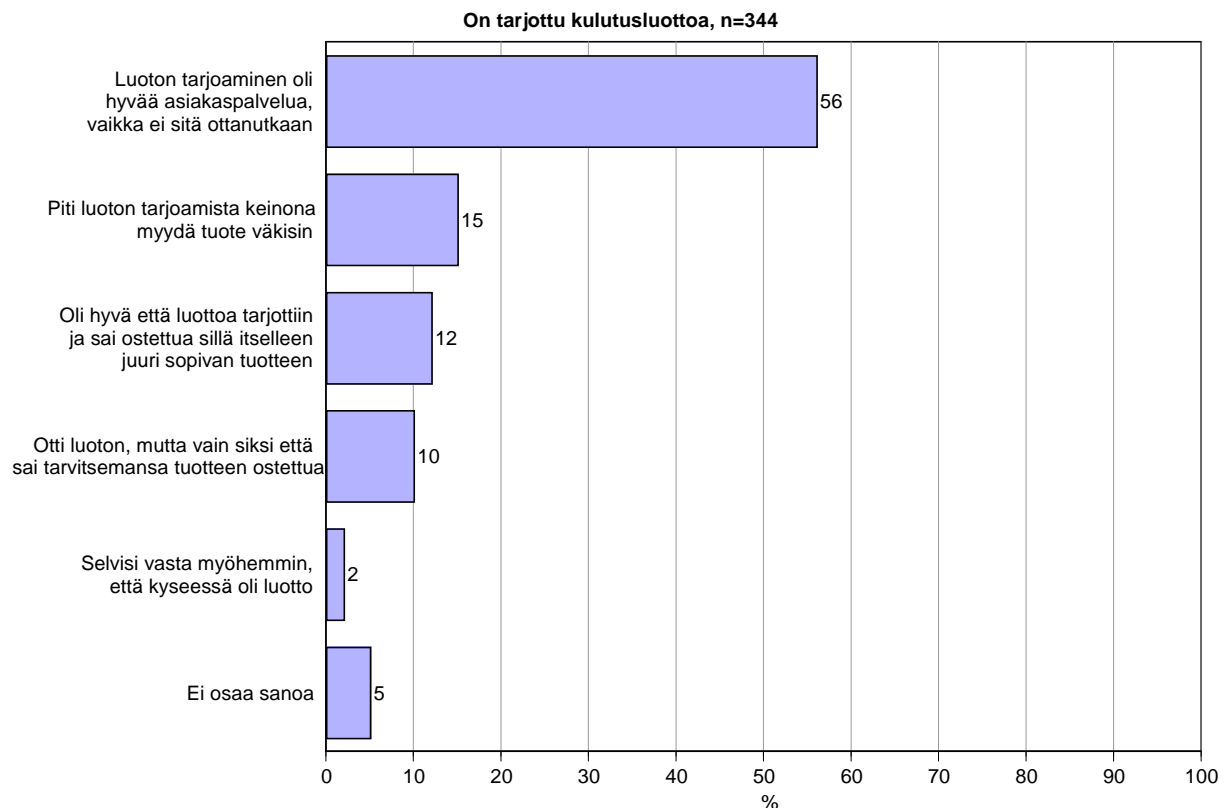
Hieman alle kuudennes tähän kysymykseen vastanneista piti luoton tarjoamista **keinona myydä tuote väkisin**. Tuotteen väkisin myymisenä luoton tarjoamista piti vajaa kolmasosa alle kouluikäisten lasten vanhemmista ja viidesosa 35-49-vuotiaista.

Noin joka kymmenes **oli tyytyväinen siihen, että luottoa tarjottiin jonka johdosta sai ostettua itselleen sopivimman tuotteen**. Tähän ryhmään kuului neljäsosa niistä yli 65-vuotiaista, joille luottoa oli tarjottu.

Kymmenesosa **otti luoton vain sen vuoksi, että sai ostettua tarvitsemansa tuotteen**. Niistä jotka olivat vain silmäilleet luottoehdot, teki näin joka neljäs reilu neljännes.

Kuva 25.

MIKÄ SEURAAVISTA VÄITTÄMISTÄ KUVAA PARHAITEN TILANNETTA EDELLÄ MAINITUN LUOTON TARJOAMISEN YHTEYDESSÄ

8. KULUTUSLUOTTOIHIN LIITTYVÄ TIETO, SEN SAAMINEN JA MAINONTA

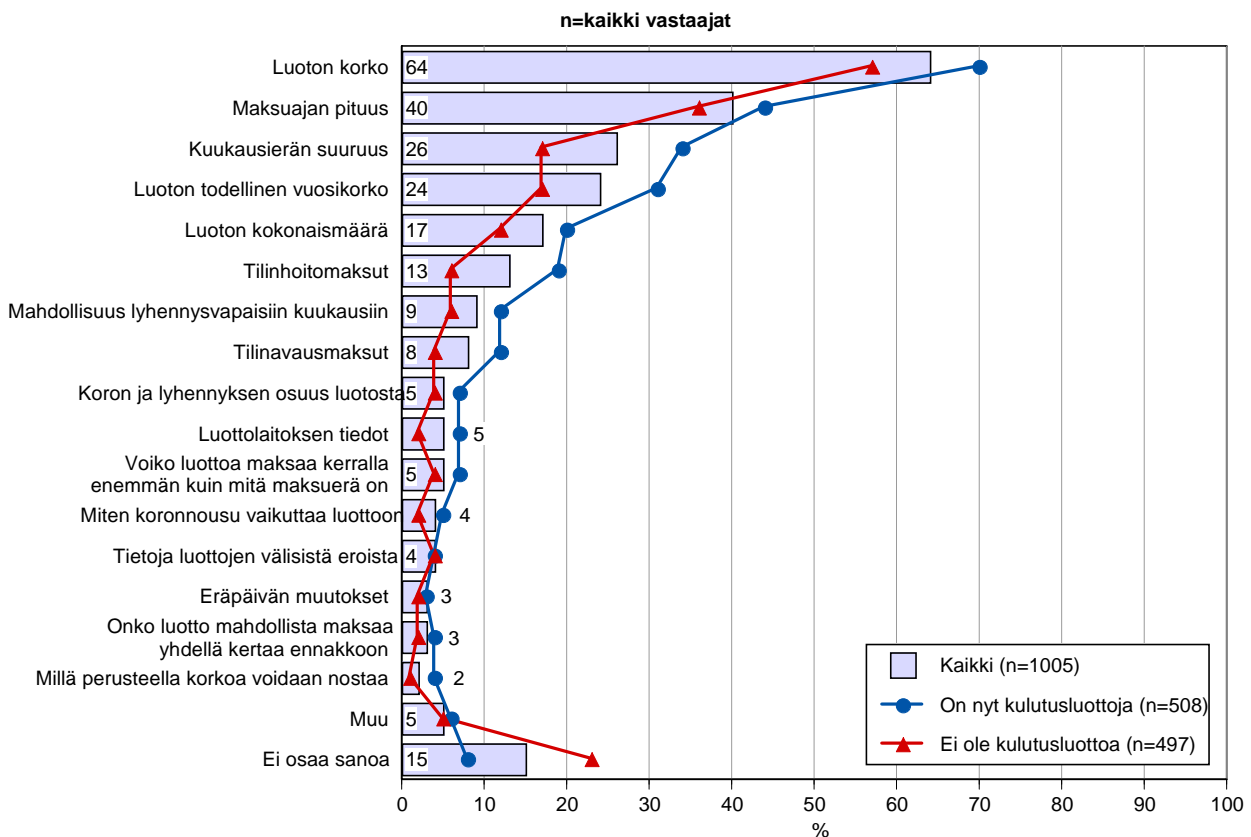
Kulutusluottoihin liittyvää tietoa ja tiedon saamista selvitettiin kysymällä kaikilta tutkimukseen osallistuneilta mistä asioista nämä haluaisivat saada tietoa kulutusluottoa ottaessaan, mistä lähteistä he ovat saaneet tietoa ja mistä lähteistä he tietoa haluaisivat saada.

8.1 Mistä asioista haluaisi tietoa jos olisi nyt ottamassa kulutusluottoa

Tutkimukseen osallistuneilta kysyttiin mistä asioista nämä haluaisivat saada tietoa, mikäli olisivat nyt ottamassa kulutusluottoa. Kysymys esitettiin avoimena monivalintakysymyksenä (kuva 26).

Kuva 26.

JOS NYT OLISI OTTAMASSA KULUTUSLUOTTOA, MISTÄ ASIOISTA HALUAISI TIETOA ETUKÄTEEN

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Noin kaksi kolmasosaa haastatelluista nimesi **luoton koron** asiaksi josta haluaisi tietoa luottoa ottaessaan. Hieman muita tärkeämpänä korkoon liittyvää tietoa pitivät ne, jotka olivat tutustuneet luottoehtoihin tarkoin (71 %). Myös maanviljelijät (70 %), luottoehdot silmälle (70 %) sekä pääkaupunkiseudulla asuvat (71 %) pitivät korkoon liittyvää tietoa tärkeänä luottoa ottaessaan. Itäsuomalaisista noin puolet halusi tietää luoton korosta. Heille oli muita tärkeämpää saada tietää **luottojen välisistä eroista** (11 %).

Seuraavaksi tärkein tekijä oli **maksuajan pituus**. Vastaajista 40 prosenttia nimesi tämän tekijän. Tämän tekijän kohdalla ei ollut suuria taustaryhmäkohtaisia eroja. Yrittäjistä maksuajan pituudesta kertovaa tietoa kaipasi tasan puolet.

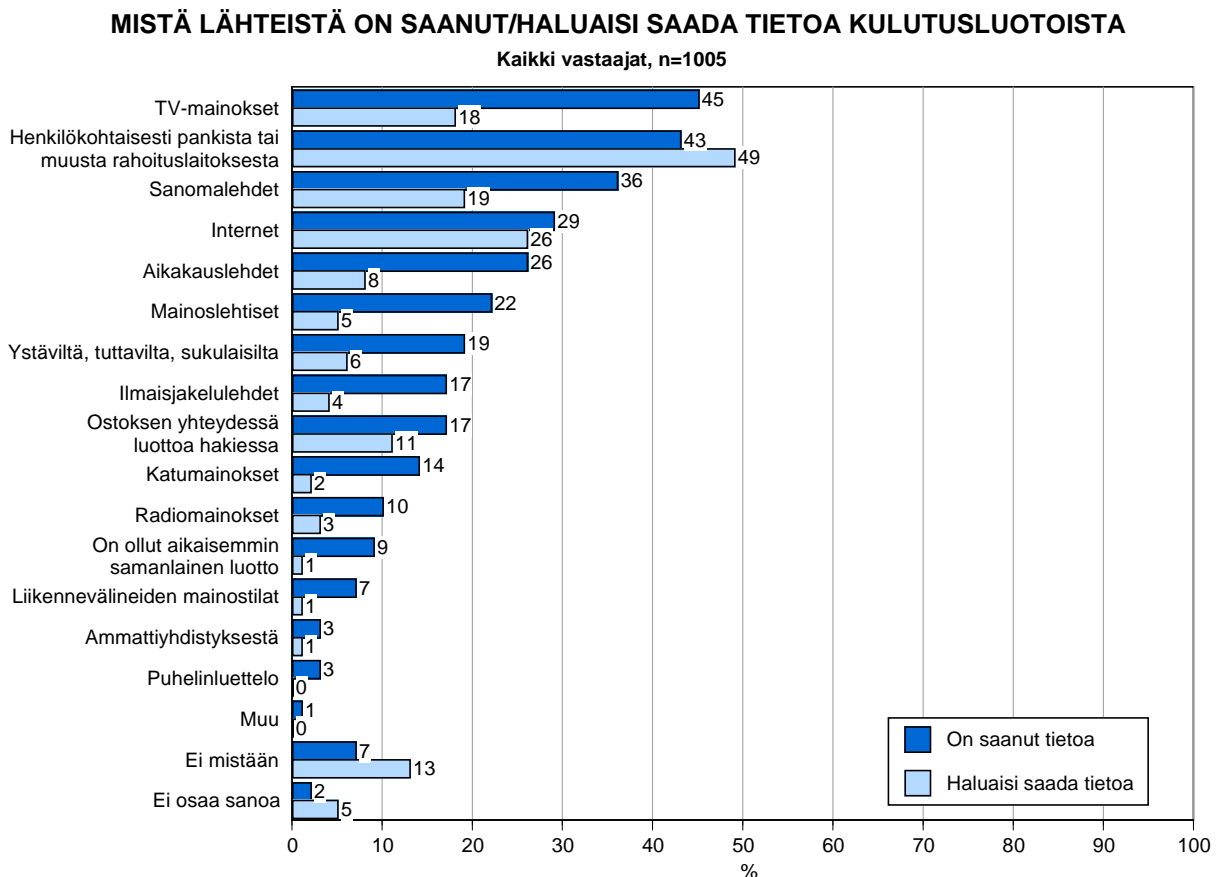
Noin neljäsosa vastaajista nimesi **luoton todellisen vuosikoron ja kuukausierän suuruuden** tekijäksi, josta halusi tietoa luottoa ottaessaan. Ensimmäisestä tietoa kaipasivat

muita enemmän yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat (52 %) ja jälkimmäisestä 25-34-vuotiaat (34 %) ja maanviljelijäväestö (34 %).

8.2 Mistä lähteistä oli saanut ja mistä haluaisi saada tietoa kulutusluotoista

Kulutusluottojen tietolähteitä selvitettiin esittämällä haastatelluille kysymyskortti, josta he saivat valita ne kohdat, joista olivat tietoa kulutusluotoista saaneet ja mistä he sitä haluaisivat saada (kuva 27).

Kuva 27.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Tärkein tietolähde kulutusluotoista oli **televisio** (45 %) sekä **henkilökohtainen kontakti pankin tai rahoituslaitoksen** kanssa (43 %). Television kohdalla ei ollut suuria taustaryhmäkohtaisia eroja. Sen sijaan opiskelijat ja kotirouvat (28 %) asioivat pankin kanssa muita harvemmin. Pankista tietoa saivat muita useammin ne, jotka olivat tutustuneet tarkoin luottoehtoihin (68 %).

Kolmanneksi tärkeimmäksi tietolähteeksi vastaajat nimesivät **sanomalehdet** (36 %). Selvästi muita vähemmän lehdistä tietoa poimivat lomautetut ja työttömät (23 %) ja muita enemmän korkeasti koulutetut (45 %) ja hyvätuloiset (44 %).

Vastaajista puolet nimesi **pankit ja rahoituslaitokset** kun heiltä kysyttiin mistä lähteistä he haluaisivat saada tietoa kulutusluotoista (kuva 27). Johtajista ja itsenäisistä yrittäjistä tätä mieltä oli noin kaksi kolmasosaa ja keskituloisista 60 prosenttia. Henkilökohtaista opastusta luottoasioissa pankin kanssa vähiten kaipasivat alle 24-vuotiaat (36 %): he

haluaisivat saada tietoa mielummin **internetistä** (38 %). Myös 25-34-vuotiaat (44 %) arvostivat internetiä tietolähteenä.

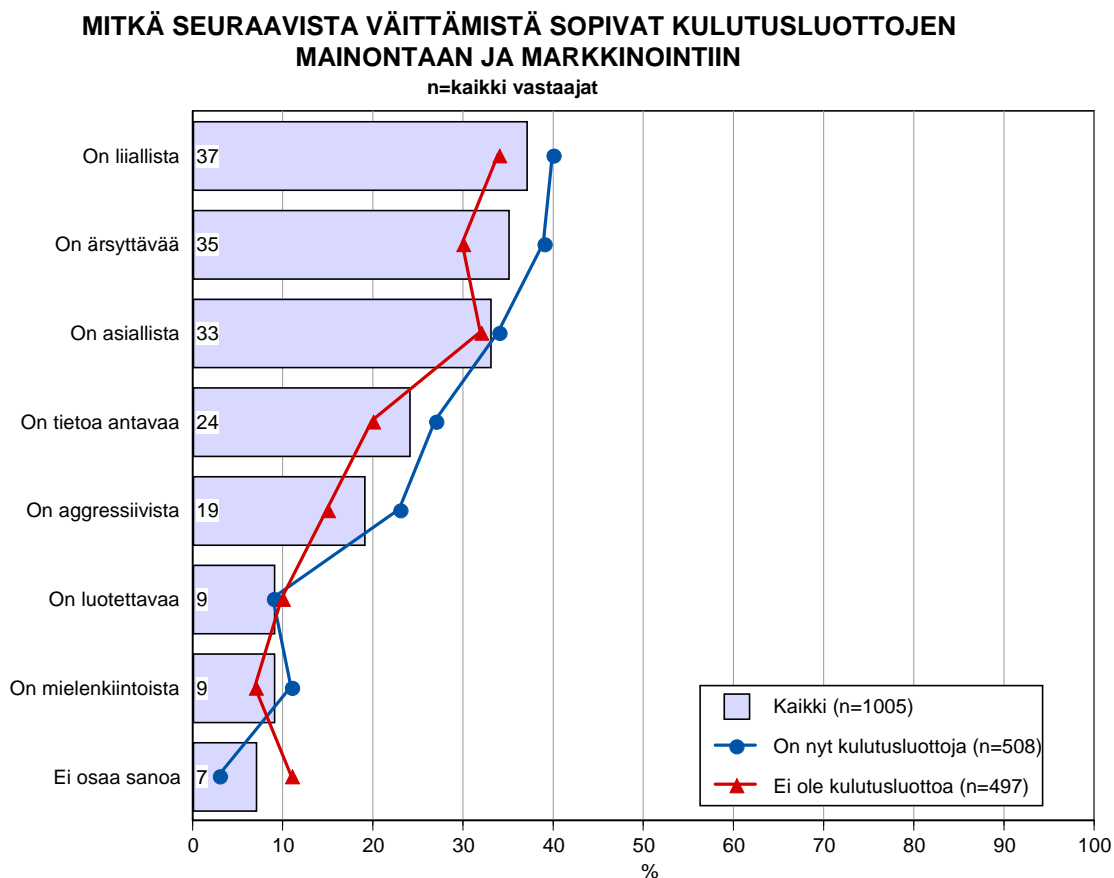
TV-mainoksista ja **sanomalehdistä** tietoa kaipasi noin viidesosa vastaajista.

8.3 Kulutusluottojen mainonta ja markkinointi

Kulutusluottojen mainontaan liittyviä mielipiteitä selvittiin esittämällä haastatelluille joukko väittämiä. Kysymys oli monivalintakysymys ja vastausvaihtoehdot esitettiin vastauskortilla (kuva 28).

Reilu kolmasosa vastaajista piti mainontaa **liiallisena**. Erityisesti yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat (47 %) katsoivat tulevansa toimeen myös vähemmällä mainonnalla. **Ärsyttävänä** mainontaa piti niin ikään reilu kolmasosa vastaajista. Muita useammin ärsyttävänä mainontaa pitivät korkeasti koulutetut (43 %). **Asiallisenä** mainontaa piti kolmannes vastaajista. Erityisesti kotirouvat ja opiskelijat olivat tätä mieltä (49 %). **Tietoa antavana** mainontaa piti neljäsosa vastaajista. Tämän vastauksen kohdalla ei ollut suuria taustaryhmittäisiä eroja.

Kuva 28.

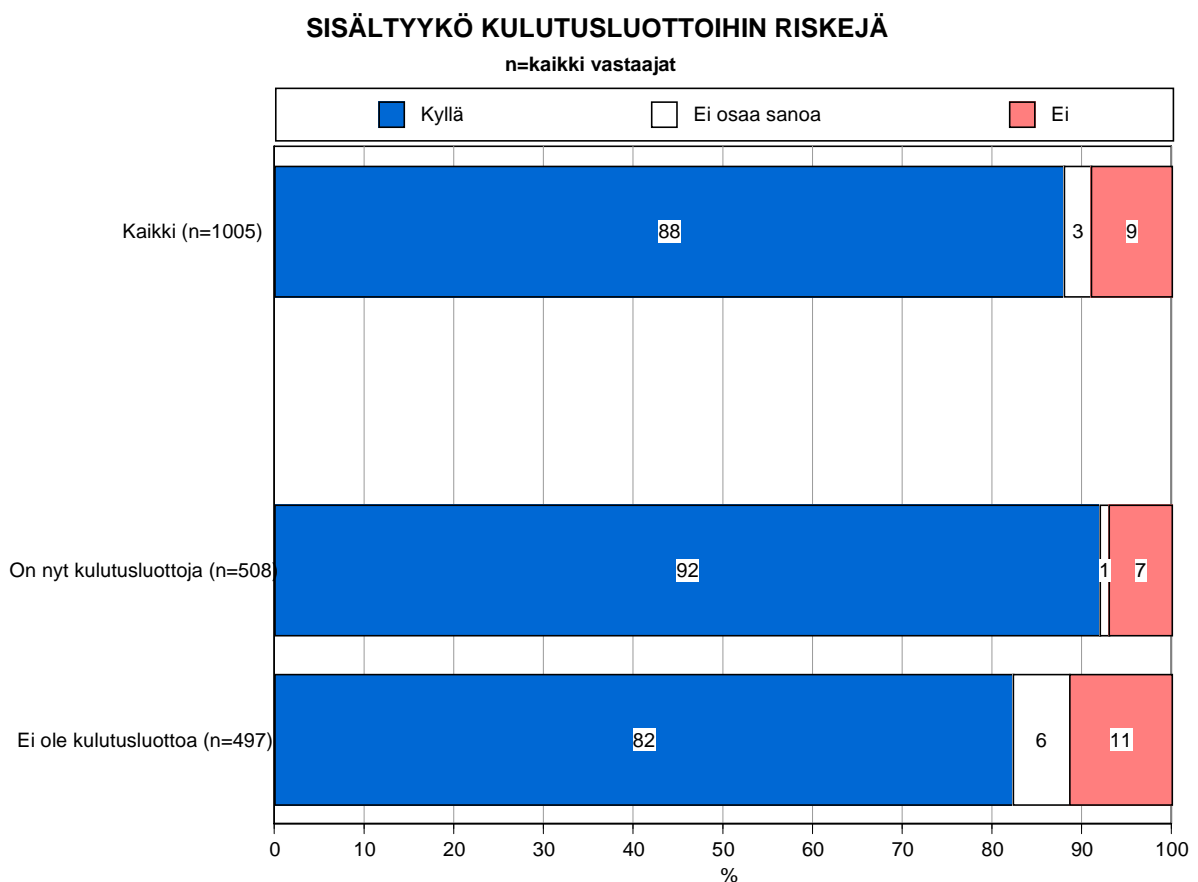

9. KULUTUSLUOTTOIHIN LIITTYVÄT ASEENTEET

Suomalaisten kulutusluottoihin liittyviä asenteita selvitettiin kaikilta tutkimukseen osallistuneilta kysymällä heiltä sisältyykö kulutusluottoihin heidän mielestään riskejä ja pitäisikö riskeihin varautumisesta puhua enemmän. Lisäksi kysyttiin millä tavalla he käyttäytyvät luotonottolanteessa ja mitkä tekijät vaikuttavat kulutusluoton valintaan. Lopuksi esitettiin joukko asenneväittämiä.

9.1 Kulutusluottoihin liittyvät riskit ja niistä puhuminen

Kuva 29.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

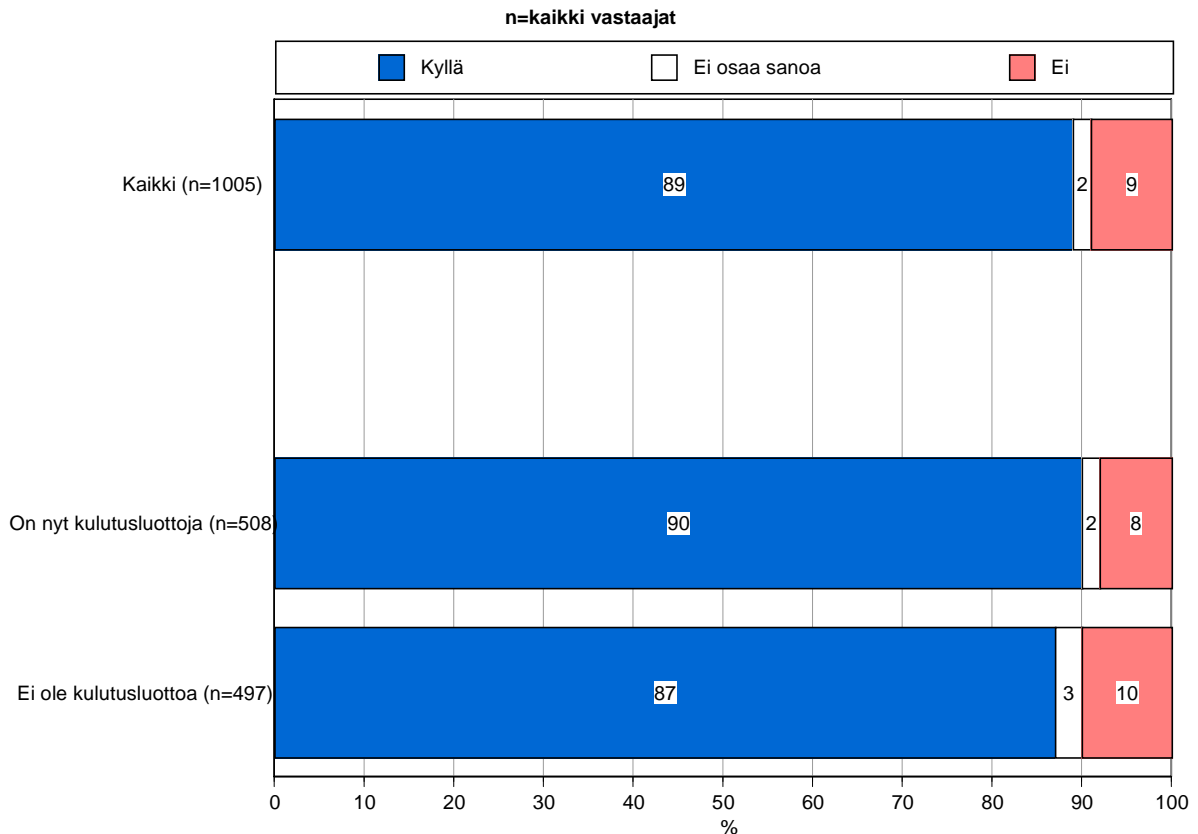
Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

Tutkimukseen osallistuneet olivat sängen yksimielisiä siitä, että kulutusluottoihin liittyy **riskejä** (kuva 29). Tätä mieltä oli yhdeksän kymmenestä vastaajasta. Riskien olemassaolon tiedosti hieman muita heikommin alle 24-vuotiaat (82 %) sekä kotirouvat ja opiskelijat (82 %). Toisaalta kummatkaan ryhmät eivät kieltäneet riskien olemassaoloa: ei-vastauksien määrä oli samalla tasolla kuin muissa taustaryhmissä. Sen sijaan ei osaa sanoa -vastausten osuus oli muita taustaryhmiä suurempi. Itäsuomalaisista neljäsosa ei mieltänyt kulutusluottoihin liittyvän riskejä.

Riskeistä saatavaan tietoon haastatellut suhtautuivat yhtä yksimielisesti, sillä yhdeksän kymmenestä haluaisi riskeistä puhuttavan enemmän (kuva 30). Suurimmat taustaryhmäkohtaiset erot ilmenivät tulotasossa: pienituloisista 81 prosenttia halusi lisää riskeihin liittyvää valistustyötä, kun taas keskituloisissa vastaava osuus oli 95 prosenttia.

Kuva 30.

PITÄISIKÖ KULUTUSLUOTON RISKEIHIN VARAUTUMISESTA PUHUA ENEMMÄN

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

9.2 Asenteet kulutusluottoa otettaessa

Kulutusluoton ottotilanteeseen liittyviä asenteita selvitettiin esittämällä joukko väittämiä, joista vastaajia pyydettiin valitsemaan se, joka parhaiten kuvaa tätä luotonottotilanteessa.

Vajaa puolet vastaajista kertoi käyttävänsä **tuttua luotonantajaa (esim. Luottokunta), jonka luottoehdot tuntee entuudestaan** (kuva 31). Tuttu luotonantaja oli muita useammin kokopäivätyössä olevien (56 %), toimihenkilöiden (56 %) ja korkeasti koulutettujen (60 %) valinta. Tutun luotonantajan asiakkailla oli yleensä jo entuudestaan kulutusluottoa (60 %). Lisäksi he olivat tutustuneet tarkoin luottoehtoihin (65 %). Vain neljäsosa alle 24-vuotiaista käytti tuttua luotonantajaa.

Reilu neljäsosa vastaajista kertoi **perehtyvänsä eri luotonantajien tarjoamiin vaihtoehtoihin, vaikka hänellä olisikin ollut entuudestaan jokin luottokortti käytössään**. Näin vastanneiden kesken ei ollut suuria taustaryhmäkohtaisia eroja.

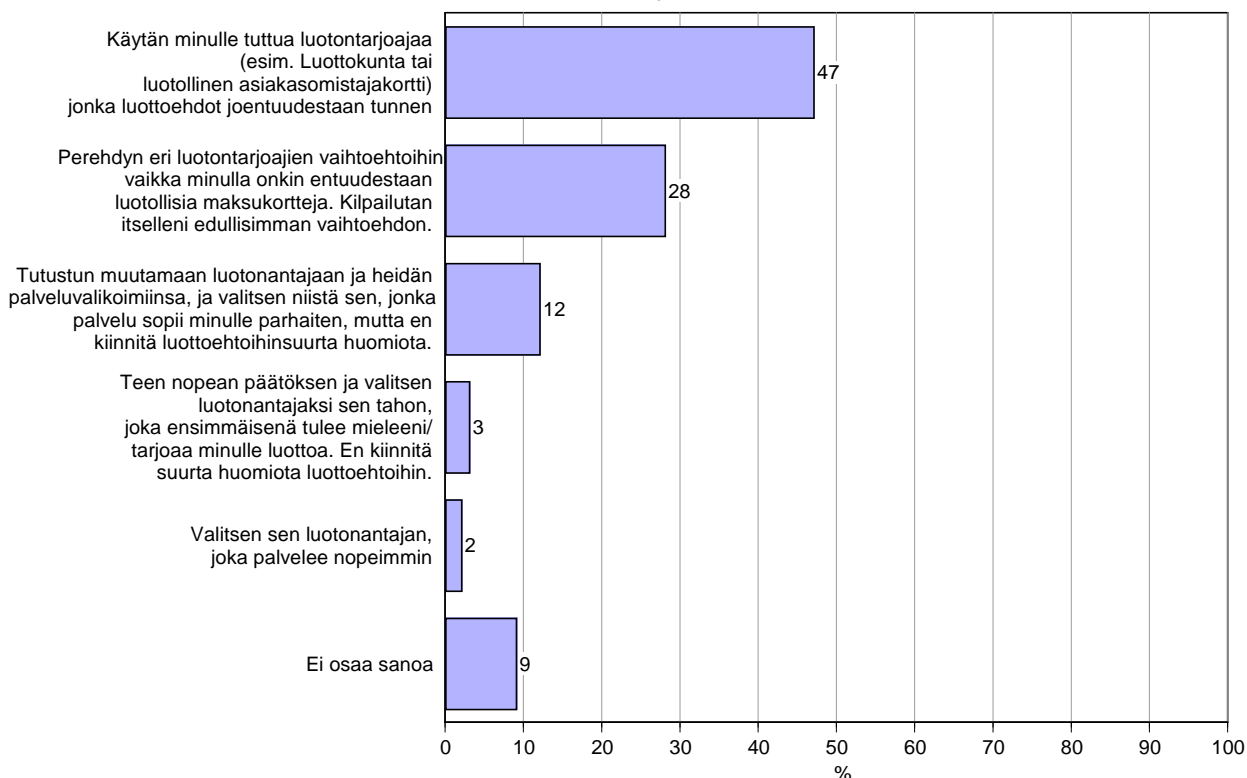
Noin joka kymmenes vastaaja kertoi **tutustuvansa muutaman luotonantajan valikoimiin ja valitsevansa niistä sen, joka parhaiten sopii hänelle itselleen parhaiten**. Näin kertoi tekevänsä erityisesti nuorin ikäluokka (30 %).

Nopeita päätöksiä ilmoitti tekevänsä yhteensä vain 5 % vastanneista

Kuva 31.

MIKÄ SEURAAVISTA VÄITTÄMISTÄ KUVAA VASTAAJAA PARHAITEN TILANTEESSA, JOSSA ON OTTAMASSA KULUTUSLUOTTOA

Kaikki vastaajat, n=1005

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

9.3 Tärkeimmät tekijät kulutusluoton valinnassa

Vastaajilta kysyttiin seuraavaksi viittä tärkeintä tekijää kun he ovat kulutusluottoa valitsemassa. Vastausvaihtoehdot esitettiin vastauskortilla (kuva 32).

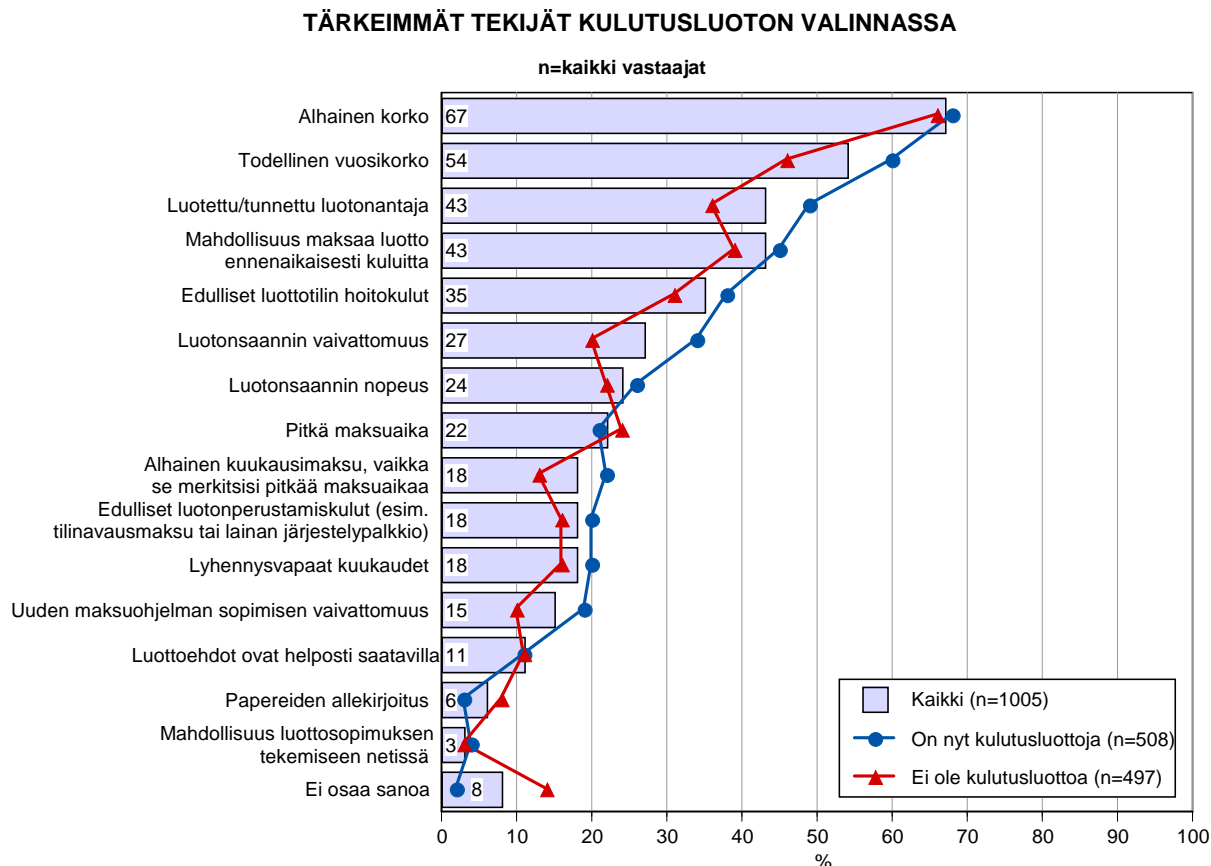
Kaksi kolmasosaa vastaajista arvosti **alhaista korkotasoa**. Suurin ero tämän tekijän kohdalla tuli talouden varallisuusasteessa, sillä pienituloisista 57 prosenttia arvosti korkotason mataluutta, kun taas keskituloisista 77 prosenttia oli tätä mieltä. Myös elämäntilanne vaikutti tämän tekijän valintaan: yksinäistalouksissa asuvista 57 prosenttia valitsi tämän tekijän, kun puolestaan lapsettomissa aikuistalouksissa vastaava osuus oli 72 prosenttia.

Yli puolet vastaajista piti luoton **todellista vuosikorkoa** tärkeänä luottoa valitessaan. Todelliseen vuosikorkoon kiinnittivät huomiota muita useammin hyvätuloiset (72 %) ja korkeasti koulutetut (71 %). Todellisen vuosikoron tasoa pitivät tärkeänä muita harvemmin ne, jotka eivät olleet perehtyneet luottoehtoihin (49 %).

Luotettua ja tunnettua luotonantajaa pitivät tärkeinä muita useammin korkeasti koulutetut (62 %). Muita harvemmin tämän tekijän mainitsivat yksinäistalouksissa asuvat (31 %).

Mahdollisuus maksaa luotto etuajassa ilman kuluja oli tärkeää 43 % vastaajista. Johtajista ja yrittäjistä näin vastasi kaksi kolmasosaa (67 %), kun taas yksinäistalouksissa asuvista vain kolmasosa (33 %) valitsi tämän tekijän.

Kuva 32.

Tammi-maaliskuu 2007
9152/PAH/TLA/ca/tgr

Kuluttajavirasto
Kulutusluottotutkimus 2007

9.4 Asenneväittämät

Kulutusluottoihin yleisesti liittyviä asenteita selvitettiin esittämällä joukko väittämiä. Vastaaja pyydettiin arvioimaan omaa suhdettaan väittämään asteikolla 5-1, jossa 5 oli täysin samaa mieltä, ja 1 oli täysin eri mieltä (kuva 33).

Väittämän **kulutusluotto on jokaisen perusoikeus** saama keskiarvo oli 3,22. Nuoret, alle 24-vuotiaat vastaajat antoivat tälle väittämälle enemmän väitteen hyväksyviä arviota kuin muut. Heidän kohdallaan väitteen saama keskiarvo oli 3,80. Myös lomautetut ja työttömät (3,48) ja kotirouvat ja opiskelijat (3,57) olivat muita useammin yhtä mieltä väittämän kanssa. Keskimäärin heikoimman arvosanan väitteelle antoivat korkeasti koulutetut (2,89) ja toimihenkilöt (2,94). Esimerkiksi korkeasti koulutetuista väitteen kanssa eri mieltä tai täysin erimieltä oli 42 prosenttia.

Ulkomaanmatkan maksamiseen kulutusluotolla suhtauduttiin edellistä väittämää hieman kielteisemmin. Vastausten keskiarvo oli 2,04. Kaikista vastaajista reilu kaksi kolmasosaa oli väitteen *hyväksyn ulkomaanmatkan maksamisen kulutusluotolla* – kanssa eri mieltä tai täysin eri mieltä. Selvästi kielteisimmän velkaranhan turvin matkailuun suhtautuivat yli 65-vuotiaat (1,61) ja eläkeläiset (1,69). Vastaavasti nuorin ikäluokka (2,51) suhtautui ulkomaanmatkan maksamiseen muita suopeammin. Tosin heistäkin vajaa kolmasosa täysin oli eri mieltä väittämän kanssa.

Vastaajat eivät pitäneet **velan pitämistä kannattavana**. Vastaajista 70 prosenttia oli väitteen *taloudelleni on kannattavaa jos minulla tai jollain perheenjäsenelläni on velkaa* kanssa eri mieltä tai täysin eri mieltä. Vastausten keskiarvo oli 1,92. Selvästi muita useammin velan pitämistä kannatettavana taloudelle pitivät yrittäjät ja johtavassa asemassa olevat (2,25). Myös ne, jotka olivat silmälle luottoehdot (2,30), pitivät velan pitämistä muita ryhmiä useammin järkevänä. Kielteisimpiä ylimääräisen velan suhteen olivat jälleen yli 65-vuotiaat (1,67).

Suomalaiset pitävät korkotasoon liittyviä tekijöitä tärkeänä silloinkin, kun luoton määrä on pieni. Väitteen *korkotasolla ei ole merkitystä jos kulutusluotto on pieni* saama vastausten keskiarvo oli 1,91. Vastaajista lähes kolme neljäsosaa (73 %) oli väitteen kanssa eri mieltä tai täysin eri mieltä. Myönteisimmin väitteeseen suhtautuivat vanhimmat, yli 65-vuotiaat (2,28) vastaajat. Myös nuorimmat, alle 24-vuotiaat (2,15) olivat muita ryhmiä useammin tätä mieltä. Kielteisimmin ajatukseen suhtautuivat 25-34-vuotiaat (1,56). Heistä 85 % tuomitsi väitteen. Myös korkeasti koulutetut suhtautuivat väitteeseen kriittisesti (1,62).

Kuva 33.

